

Projekt LIFE13 NAT/PL/000009 (okres trwania 2014 – 2019 r.) pn. „Active protection of water-crowfoots habitats and restoration of wildlife corridor in the River Drawa basin in Poland” „Czynna ochrona siedlisk włosieniczników i udroźnienie korytarza ekologicznego zlewni rzeki Drawy w Polsce”.
Projekt jest współfinansowany przez Komisję Europejską oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (NFOŚiGW)

UMOWA Nr .....

Zawarta w dniu ....-.....- 2018 roku w Szczecinie, pomiędzy

Skarbem Państwa - Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Szczecinie, mającą siedzibę przy ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin, NIP 851-307-35-63, REGON 320-590-577

reprezentowaną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie - .....

zwaną dalej Zamawiającym,

a .....

z siedzibą w .....

zarejestrowaną w ..... pod nr ....., NIP ....., REGON

reprezentowanym przez:

.....,

zwanym dalej Wykonawcą,

wspólnie zwanymi Stronami

w wyniku udzielenia zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz.1579) w ramach Projektu: LIFE13 NAT/PL/000009 (okres trwania 2014 – 2019r.) pn. „Active protection of water-crowfoots habitats and restoration of wildlife corridor in the River Drawa basin in Poland” „Czynna ochrona siedlisk włosieniczników i udroźnienie korytarza ekologicznego zlewni rzeki Drawy w Polsce”, Projekt współfinansowany przez Komisję Europejską oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (NFOŚiGW),

zawarta została umowa o następującej treści:

1. Postanowienia ogólne

1.1. Skróty

- 1.1.1. BIOZ – Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia
- 1.1.2. KC – Kodeks cywilny
- 1.1.3. KRS – Krajowy Rejestr Sądowy
- 1.1.4. PrBud – Prawo budowlane
- 1.1.5. Pzp – Prawo zamówień publicznych
- 1.1.6. SIWZ – Specyfikacja istotnych warunków zamówienia
- 1.1.7. STWiORB – Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych
- 1.1.8. UZP – Urząd Zamówień Publicznych
- 1.1.9. OPZ – Opis Przedmiotu Zamówienia
- 1.1.10. TER – Tabela Elementów Rozliczeniowych

1.2. Definicje

Dla potrzeb interpretacji postanowień Umowy Strony ustalają znaczenie następujących pojęć:

- 1.2.1. **Cena jednostkowa** - suma wszystkich kosztów, w tym: bezpośredniej robocizny, kosztów nabycia materiałów i pracy sprzętu oraz kosztów pośrednich i zysku, wyliczona na jednostkę TER.
- 1.2.2. **Cena ofertowa brutto – ryczałtowa** cena całkowita podana z uwzględnieniem podatków, opłat i innych obciążeń publicznoprawnych, zawarta w ofercie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy, ustalona w oparciu o przekazane przez Zamawiającego dokumenty w postępowaniu przetargowym.

- 1.2.3. **Dokumentacja projektowa** – zbiór dokumentów służących do opisu i realizacji przedmiotu Umowy, obejmujący w szczególności:
  - a) projekt budowlany,
  - b) projekty wykonawcze,
  - c) STWiORB,
  - d) przedmiar robót,
  - e) informację dotyczącą bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
  - f) ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę i/lub decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (jeżeli dotyczy).
- 1.2.4. **Dziennik budowy** – urzędowy dokument w rozumieniu PrBud oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, przeznaczony do rejestracji w formie wpisów przebiegu części lub całości robót budowlanych, stanowiących przedmiot Umowy oraz wszelkich innych zdarzeń i okoliczności, zachodzących w toku ich wykonywania i mających znaczenie przy ocenie technicznej prawidłowości realizacji przedmiotu Umowy.
- 1.2.5. **Harmonogram rzeczowo-finansowy** – sporządzane przez Wykonawcę zestawienie określające w porządku chronologicznym ramy czasowe wykonania całości, poszczególnych części (etapów) i rodzajów robót objętych przedmiotem Umowy, wraz z szacunkiem przerobu i płatności, przy uwzględnieniu wykorzystania do ich realizacji określonych zasobów ludzkich i określonych zasobów materiałowych.
- 1.2.6. **Inżynier Kontraktu** - Dom Inżynierski PROMIS S.A. z siedzibą w Szczecinie, reprezentujący Zamawiającego przy realizacji przedmiotu Umowy, pełniący obowiązki inspektora nadzoru inwestorskiego, zatrudniający i koordynujący pracę branżowych inspektorów nadzoru, w zakresie opisanym w ST-00.00.
- 1.2.7. **Kierownik budowy** – osoba fizyczna, posiadająca odpowiednie kwalifikacje do kierowania budową, wskazana i upoważniona przez Wykonawcę, zaakceptowana przez Zamawiającego i zgłoszona przez inwestora – Zamawiającego do państwowego nadzoru budowlanego, zgodnie z przepisami PrBud.
- 1.2.8. **Konsorcjum** – Wykonawcy podejmujący się wspólnie wykonania przedmiotu Umowy, których wzajemne relacje reguluje umowa konsorcjum lub inna umowa o podobnym charakterze, w szczególności umowa o współpracy.
- 1.2.9. **Koszt** - wszelkie uzasadnione i udokumentowane wydatki poniesione przez Wykonawcę bezpośrednio w związku z realizacją robót stanowiących przedmiot Umowy.
- 1.2.10. **Materiały** – surowce i inne wyroby budowlane, które mają być wykorzystane przy wykonywaniu robót, w standardzie określonym w Dokumentacji projektowej oraz STWiORB, a w przypadku braku stosownych wytycznych co do standardu, zgodnym z przeznaczeniem i rodzajem robót, do których wykonania mają zostać zastosowane.
- 1.2.11. **Nadzór autorski** - zespół czynności polegających na stwierdzaniu w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z dokumentacją projektową oraz uzgadnianiu możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie budowlanym.
- 1.2.12. **Obiekt liniowy** – obiekt budowlany, w rozumieniu PrBud, którego charakterystycznym parametrem jest długość, w szczególności droga wraz ze zjazdami, linia kolejowa, wodociąg, kanał, gazociąg, ciepłociąg, rurociąg, linia i trakcja elektroenergetyczna, linia kablowa nadziemna lub umieszczona bezpośrednio w ziemi, podziemna, wał przeciwpowodziowy oraz kanalizacja kablowa, bez okablowania.
- 1.2.13. **Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu** - odbiór polegający na ocenie ilości i jakości wykonanych robót, które w dalszym procesie wykonywania robót nie wystąpią lub ulegają zakryciu.
- 1.2.14. **Odbiór częściowy** - odbiór polegający na ocenie ilości i jakości wykonanej części robót.
- 1.2.15. **Odbiór końcowy** - odbiór polegający na ocenie wykonania robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
- 1.2.16. **Odbiór ostateczny** – odbiór po upływie okresu gwarancji jakości lub rękojmi, w zależności od tego, który okres jest dłuższy.
- 1.2.17. **Odbiór gwarancyjny** – cyklicznie wykonywana kontrola skuteczności usunięcia przez Wykonawcę ujawnionych Wad fizycznych obiektu.
- 1.2.18. **Oferta** - pisemne oświadczenie złożone przez Wykonawcę w przedmiocie wykonania robót stanowiących przedmiot Umowy, zgodnie z postanowieniami SIWZ, w szczególności postanowieniami Dokumentacji projektowej i STWiORB, złożone Zamawiającemu w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącego do zawarcia Umowy.

- 1.2.19. **Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca** - osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, posiadająca zdolność prawną, która:
- a) zawarła z Wykonawcą, Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą zaakceptowaną przez Zamawiającego Umowę o podwykonawstwo na wykonanie części robót budowlanych służących realizacji przez Wykonawcę przedmiotu Umowy albo
  - b) zawarła z Wykonawcą przedłożoną Zamawiającemu Umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, stanowiące część zamówienia publicznego, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5%, wartości Umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający obowiązkowi przedłożenia Zamawiającemu. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 zł.
- 1.2.20. **Program naprawczy** – opracowany przez Wykonawcę i uzgodniony z Zamawiającym plan działań mający na celu nadrobienie opóźnień powstałych z winy Wykonawcy, i dotrzymanie Terminu zakończenia robót, obejmujący w szczególności:
- a) propozycje nowych terminów realizacji poszczególnych etapów robót, których termin wykonania już upłynął, a które nie zostały jeszcze zrealizowane, lub których termin wykonania jest zagrożony w zaktualizowanym Harmonogramie rzeczowo-finansowym,
  - b) wskazanie konkretnych środków i metod (m. in. reorganizacja sposobu wykonywania robót poprzez zwiększenie zaangażowania sprzętu, personelu, Podwykonawców lub zwiększenie zaangażowania zasobów finansowych Wykonawcy), których zastosowanie pozwoli na dotrzymanie nowych terminów realizacji poszczególnych etapów robót oraz Terminu wykonania robót, przyjętych w przedkładanym zaktualizowanym Harmonogramie rzeczowo-finansowym.
- 1.2.21. **Program zapewnienia jakości** – sporządzany przez Wykonawcę dokument przekazywany Inżynierowi Kontraktu i podlegający akceptacji Inżyniera Kontraktu i Zamawiającego opisujący zasady działania systemu zapewnienia jakości wykonywanych robót, w szczególności organizację kontroli jakości. Program zapewnienia jakości zawiera w szczególności:
- a) procedury zarządzania jakością podczas wykonywania Umowy,
  - b) procedury obiegu informacji,
  - c) procedury zarządzania jakością na Terenie budowy, w tym w zakresie prac prowadzonych w różnych porach roku,
  - d) struktury organizacyjne dla wdrożenia procedur zarządzania jakością, w tym wykaz laboratoriów, osób i urzędów wraz z wymaganymi certyfikatami uprawniającymi do kontroli jakości materiałów i robót,
  - e) instrukcję zarządzania jakością, w tym w zakresie prac prowadzonych w różnych porach roku,
  - f) procedury zapewniające, że Podwykonawcy oraz dalsi Podwykonawcy spełniają wymagania zarządzania jakością.
- 1.2.22. **Protokół konieczności** – dokument określający zakres rzeczowo-finansowy zmian w zakresie robót budowlanych dokonywanych w celu prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy, sporządzany w przypadku wystąpienia robót dodatkowych, zamiennych lub potrzeby zaniechania wykonania niektórych robót, w celu prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy.
- 1.2.23. **Protokół odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu** – dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania przez Wykonawcę zgodnie z Umową robót zanikających lub ulegających zakryciu.
- 1.2.24. **Protokół odbioru częściowego** – dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania przez Wykonawcę zgodnie z Umową części robót budowlanych.
- 1.2.25. **Protokół odbioru usunięcia Wad** – dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania usunięcia przez Wykonawcę Wad powstałych w okresie rękojmi za Wady fizyczne lub gwarancji jakości w robotach budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy.
- 1.2.26. **Protokół odbioru końcowego robót** - dokument potwierdzający odbiór wykonania przez Wykonawcę całości robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
- 1.2.27. **Protokół odbioru ostatecznego robót** – dokument potwierdzający odbiór robót po usunięciu przez Wykonawcę wszystkich Wad ujawnionych w robotach budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy w okresie rękojmi/gwarancji jakości (*w zależności od tego, który z podanych okresów jest dłuższy*) lub po stwierdzeniu braku wystąpienia Wad.
- 1.2.28. **Siła wyższa** – wydarzenie lub okoliczność o charakterze nadzwyczajnym, na którą Wykonawca ani Zamawiający nie mają wpływu; wystąpieniu której Wykonawca ani Zamawiający, działając racjonalnie, nie mogli zapobiec przed zawarciem Umowy; której, w przypadku jej wystąpienia, Wykonawca ani

Zamawiający, działając racjonalnie, nie mogli uniknąć lub jej przewyciężyć; oraz która nie może być zasadniczo przypisana Wykonawcy ani Zamawiającemu.

- 1.2.29. **Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB)** – dokument przekazywany Wykonawcy przez Zamawiającego w celu realizacji Umowy, zawierający zbiory wytycznych i wymagań określających warunki i sposoby wykonywania, kontroli i odbioru robót budowlanych, określonych w Dokumentacji projektowej.
- 1.2.30. **Sprzęt – urządzenia, maszyny, środki transportowe i inne narzędzia potrzebne do zgodnego z Umową** wykonania robót budowlanych oraz usunięcia Wad, będące w dyspozycji Wykonawcy.
- 1.2.31. **Tabela Elementów Rozliczeniowych** zwana w dalszej części Umowy TER - wykaz stanowiący podział Wynagrodzenia Wykonawcy - Ceny ryczałtowej, w formie iloczynu ilości i kosztu jednostkowego elementów robót, wypełniona przez Wykonawcę zgodnie ze wzorem zawartym w części – Opis przedmiotu zamówienia-Część 3. SIWZ, w szczególności na podstawie dokumentów dostarczonych przez Zamawiającego, stanowiąca załącznik do Umowy.
- 1.2.32. **Teren budowy** - obszar, na którym prowadzone są roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia Zaplecza budowy oraz uzgodnione z Zamawiającym inne miejsca produkcji lub magazynowania.
- 1.2.33. **Termin zakończenia robót** - termin określony w Umowie, do upływu którego Wykonawca zobowiązany jest zakończyć wszystkie roboty objęte Umową.
- 1.2.34. **Umowa o podwykonawstwo** - pisemna umowa o charakterze odpłatnym, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, stanowiące część przedmiotu Umowy, zawierana pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą, a także pomiędzy Podwykonawcą a dalszym Podwykonawcą lub pomiędzy dalszymi Podwykonawcami.
- 1.2.35. **Wada** – jawne lub ukryte właściwości tkwiące w stanowiących przedmiot Umowy robotach budowlanych, utworach powstałych w związku z wykonaniem przedmiotu Umowy lub w jakimkolwiek ich elemencie, powodujące niemożność używania lub korzystania z przedmiotu Umowy zgodnie z przeznaczeniem; zmniejszenie wartości przedmiotu Umowy; obniżenie stopnia użyteczności przedmiotu Umowy; obniżenie jakości lub inne uszkodzenia w przedmiocie Umowy. Za wadę uznaje się również sytuację, w której przedmiot Umowy nie stanowi własności Wykonawcy albo jeżeli jest obciążony prawem osoby trzeciej.
- 1.2.36. **Wykonawca** - strona Umowy zobowiązana do wykonania przewidzianych Umową robót budowlanych zgodnie z Dokumentacją projektową, przepisami prawa powszechnie obowiązującego i zasadami wiedzy technicznej.
- 1.2.37. **Wynagrodzenie Wykonawcy** – ryczałtowa kwota należna Wykonawcy za wykonanie wszystkich obowiązków wynikających z Umowy.
- 1.2.38. **Zabezpieczenie należytego wykonania umowy** – zabezpieczenie w rozumieniu przepisów Pzp, wniesione przez Wykonawcę przed zawarciem Umowy w celu pokrycia ewentualnych roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, w tym roszczeń z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w jednej lub w kilku formach wybranych przez Wykonawcę spośród form wskazanych w SIWZ.
- 1.2.39. **Zamawiający** - Strona Umowy zlecająca wykonanie robót budowlanych będących przedmiotem Umowy, zobowiązana do dokonania wymaganych Umową oraz przez właściwe przepisy czynności umożliwiających Wykonawcy realizację Umowy, w szczególności związanych z dostarczeniem Dokumentacji projektowej oraz innych dokumentów niezbędnych do rozpoczęcia i kontynuowania realizacji Umowy, oraz do odebrania zrealizowanych robót i zapłaty umówionego wynagrodzenia. Zgodnie z zapisami Umowy do wykonania części obowiązków Zamawiającego upoważniony jest Inżynier Kontraktu.
- 1.2.40. **Zaplecze budowy** – część Terenu budowy wraz z jej urządzeniami, przeznaczona na zaplecze socjalno-biurowe Wykonawcy wraz z dostępem do urządzeń infrastruktury technicznej, a także na składowanie przez Wykonawcę materiałów, sprzętu, itp.
- 1.3. **Interpretacje**
  - 1.3.1. Postanowienia Umowy są interpretowane na podstawie przepisów prawa polskiego.
  - 1.3.2. Ilekroć pojęcie użyte jest w liczbie pojedynczej, dotyczy to również użytego pojęcia w liczbie mnogiej i odwrotnie chyba, że z określonego uregulowania wynika wyraźnie coś innego.

- 1.3.3. Integralną częścią Umowy są załączniki do Umowy, w szczególności dokumenty wymienione w pkt 1.3.4 lit. b) – h).
- 1.3.4. Dla celów interpretacji będą miały pierwszeństwo dokumenty zgodnie z następującą kolejnością:
- a) Umowa
  - b) Opis Przedmiotu Zamówienia.
  - c) Projekt budowlany,
  - d) Projekty wykonawcze,
  - e) STWiORB,
  - f) Przedmiar,
  - g) SIWZ (*w zakresie nie ujętym wyżej*),
  - h) Oferta Wykonawcy
- 1.3.5. W celu wyeliminowania stwierdzonych rozbieżności pomiędzy dokumentami, o których mowa w pkt 1.3.4. Zamawiający jest zobowiązany niezwłocznie przekazać informację na piśmie Wykonawcy występującemu o wyjaśnienie rozbieżności, z zachowaniem przy interpretacji rozbieżności zasady pierwszeństwa kolejności dokumentów, o której mowa w pkt 1.3.4.
- 1.3.6. Wszelkie dokumenty dostarczane drugiej Stronie w trakcie realizacji Umowy będą sporządzane w języku polskim.
- 1.3.7. Śródtytuły nie wpływają na interpretację postanowień umownych.
- 1.3.8. Terminy określone w Umowie w dniach, tygodniach i miesiącach odnoszą się do dni, tygodni i miesięcy kalendarzowych, chyba, że w Umowie wyraźnie określono dni robocze. Bieg i upływ terminu określane są zgodnie z przepisami KC.
- 1.3.9. Umowa wchodzi w życie w dniu jej podpisania przez obie Strony.
- 1.3.10. W sprawach nieuregulowanych Umową mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa polskiego, w szczególności:
- a) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz.1579),
  - b) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz.U. 2017.1332),
  - c) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U.2017.459).

1.4. Sposób komunikowania się Stron

- 1.4.1. W przypadku, gdy Umowa przewiduje dokonywanie zatwierdzeń, powiadomień, przekazywanie informacji lub wydawanie poleceń lub zgód, będą one przekazywane na piśmie i dostarczane (przekazywane) osobiście (za pokwitowaniem), wysłane pocztą lub kurierem za potwierdzeniem odbioru pisemnie, drogą elektroniczną lub faksem na podane przez Strony adresy.
- 1.4.2. W przypadku przekazania zatwierdzenia, powiadomienia, informacji, wydanego polecenia lub zgody faksem albo drogą elektroniczną otrzymujący potwierdza przekazującemu w terminie 3 dni roboczych pisemnie fakt ich otrzymania.
- 1.4.3. Strony będą uznawały dokonane faksem lub drogą elektroniczną zatwierdzenie, powiadomienie, informację, wydane polecenie lub zgodę za dokonane w chwili uzyskania potwierdzenia faktu ich otrzymania w formie pisemnej.
- 1.4.4. Wszelkie wpisy do Dziennika budowy mogą być dokonywane przez osoby do tego upoważnione i będą traktowane odpowiednio jako: zatwierdzenia, informacje, polecenia lub zgody przekazane zgodnie z postanowieniami pkt 1.4.1.

1.5. Solidarna odpowiedzialność konsorcjantów

- 1.5.1. Jeżeli Wykonawcą jest Konsorcjum, wówczas podmioty wchodzące w skład Konsorcjum są solidarnie odpowiedzialne przed Zamawiającym za wykonanie Umowy i za wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania Umowy.
- 1.5.2. Wykonawcy wchodzący w skład Konsorcjum zobowiązani są do pozostawania w Konsorcjum przez cały czas trwania Umowy, łącznie z okresem gwarancji jakości i rękojmi za Wady. Rozwiązanie umowy Konsorcjum w trakcie trwania Umowy nie ma wpływu na ograniczenie solidarnej odpowiedzialności Wykonawcy, o której mowa w pkt 1.5.1.

- 1.5.3. Konsorcjum zobowiązuje się do przekazania Zamawiającemu kopii umowy regulującej współpracę podmiotów wchodzących w skład Konsorcjum, które wspólnie podjęły się wykonania przedmiotu Umowy, i jej zmian, w tym zawierającej informacje za wykonanie jakich robót budowlanych w ramach Umowy odpowiada każdy z uczestników Konsorcjum
- 1.5.4. Lider Konsorcjum jest upoważniony do podejmowania decyzji, składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz każdego z podmiotów wchodzących w skład Konsorcjum w zakresie wskazanym w pełnomocnictwach potrzebnych do realizacji Umowy i przedłożonych Zamawiającemu. Upoważnienie to może zostać zmienione za zgodą Zamawiającego.
- 1.5.5. W przypadku rozwiązania umowy Konsorcjum przed upływem okresu gwarancji i rękojmi za Wady Zamawiający jest uprawniony do żądania wykonania całości lub części robót wynikających z Umowy od wszystkich, niektórych lub jednego z członków Konsorcjum.

2. Przedmiot Umowy

- 2.1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca przyjmuje do wykonania, roboty budowlane niezbędne do oddania przewidzianego Umową przedmiotu umowy, pod nazwą: **"Wykonanie układu bystrze-płoso w korycie rzeki Drawa i rampy dennej w korycie rzeki Suchej"** opisanej w Części 3 SIWZ w Opisie Przedmiotu Zamówienia, zgodnie z Ofertą Wykonawcy, Tabelą Elementów Rozliczeniowych, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w terminie określonym Umową, zwane dalej „robotami” lub „robotami budowlanymi”.
- 2.2. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszystkie opisane w SIWZ, w tym opisane Dokumentacją projektową oraz STWiORB roboty budowlane, niezbędne do realizacji przedmiotu Umowy.
- 2.3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać w cenie kontraktowej roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót lub TER, a są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy zgodnie z Dokumentacją projektową.
- 2.4. Roboty budowlane w szczególności nie ujęte w przekazanej Dokumentacji projektowej, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku którego doszło do zawarcia Umowy, a które są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy, gdy z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie wykonania tych robót od przedmiotu Umowy wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub wykonanie Umowy jest uzależnione od wykonania tych robót, a wartość wszystkich takich robót w ramach Umowy nie przekracza łącznie 50% wartości Umowy będą przyjmowane przez Wykonawcę do realizacji na podstawie odrębnej umowy, poprzedzonej sporządzeniem Protokołu konieczności wykonania tych robót.
- 2.5. Wykonawca zobowiązuje się do realizacji robót zamiennych w stosunku do robót budowlanych opisanych w Dokumentacji projektowej, jeżeli ich wykonanie jest konieczne dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej lub potrzebami Zamawiającego, na zasadach określonych w Umowie.
- 2.6. Inżynier Kontraktu, w związku z robotami budowlanymi, o których mowa w pkt 2.3., pkt 2.4 i pkt 2.5, ma prawo wydawania Wykonawcy na piśmie uzgodnionych z Zamawiającym poleceń a Wykonawca jest zobowiązany do wykonania tych poleceń, w szczególności poprzez:
  - a) zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót budowlanych na ilości dostosowane do potrzeb realizacji przedmiotu Umowy lub pominięcie poszczególnych robót budowlanych, opisanych w Dokumentacji projektowej, jeżeli zmiana ta jest konieczna dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i zmiana nie stanowi istotnego odstępstwa od projektu budowlanego,
  - b) zmianę kolejności wykonywania robót budowlanych, określonej Harmonogramem rzeczowo-finansowym.
- 2.7. W przypadku, gdy wykonanie i rozliczenie zmienionego zakresu robót, o którym mowa w punkcie 2.6, nie będzie możliwe w ramach TER, w szczególności w przypadku konieczności zaniechania robót budowlanych objętych dokumentacją lub wykonania robót zamiennych - wykonanie przez Wykonawcę zmienionego zakresu robót nastąpi na podstawie Protokołu konieczności.
- 2.8. Protokół konieczności jest sporządzany przez Inżyniera Kontraktu na podstawie wystąpienia lub danych przekazanych przez Kierownika budowy lub Zamawiającego, podpisywany przez: Kierownika budowy, Inspektora nadzoru inwestorskiego, Inżyniera Kontraktu, Zamawiającego oraz Wykonawcę.
- 2.9. Załącznikiem do protokołu konieczności, stanowiącym jego integralną część, jest protokół z negocjacji dotyczących wyceny robót z Wykonawcą zatwierdzony przez Kierownika budowy i zaakceptowany przez Inżyniera Kontraktu.
- 2.10. Dochodzenie roszczeń związanych z brakiem akceptacji przez Wykonawcę poleceń Inżyniera Kontraktu, o którym mowa w pkt 2.6, protokołu konieczności, o którym mowa w pkt 2.7. lub protokołu negocjacji,

o którym mowa w pkt 2.9, nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku realizacji odpowiednio: poleceń Inżyniera Kontraktu lub postanowień protokołu konieczności.

3. Terminy

- 3.1. Termin zakończenia wykonania przedmiotu Umowy ustala się na dzień **15.10.2018 roku**.
- 3.2. Wykonawca zobowiązuje się w terminie obowiązywania rękojmi/gwarancji określonym w Karcie Gwarancyjnej, usunąć wszystkie ujawnione Wady dotyczące realizacji przedmiotu Umowy.
- 3.3. Rozpoczęcie realizacji przedmiotu umowy przez Wykonawcę nastąpi w dniu podpisania Umowy.
- 3.4. Pod warunkiem wykonania przez Wykonawcę obowiązków wskazanych w pkt 7.11 Umowy, w terminie do 14 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy, Zamawiający przekaze Wykonawcy Teren budowy w całości lub w częściach niezbędnych dla realizacji przedmiotu Umowy lub jego części, oraz Dziennik budowy.
- 3.5. Wraz ze zgłoszeniem przez Wykonawcę gotowości do Odbioru końcowego, Wykonawca ma obowiązek przekazania Zamawiającemu dokumentacji powykonawczej oraz wszystkich dokumentów wskazanych w Umowie oraz dokumentów, których dołączenia do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie wymagają przepisy PrBud.

4. Obowiązki Zamawiającego

- 4.1. Przed rozpoczęciem robót Zamawiający przekaze bezpłatnie Wykonawcy 1 egzemplarz Dokumentacji projektowej i STWiORB w wersji papierowej i elektronicznej.
- 4.2. Dokumentacja projektowa i STWiORB stanowią własność Zamawiającego i mogą być wykorzystane wyłącznie w celu wykonania przedmiotu Umowy zgodnie z przeznaczeniem.
- 4.3. Zamawiający ponosi wobec Wykonawcy odpowiedzialność za Wady w przekazanej Wykonawcy Dokumentacji projektowej.
- 4.4. Zamawiający jest zobowiązany do dokonywania na swój koszt zmian Dokumentacji projektowej w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu Umowy.
- 4.5. Wyłącznie w przypadku, gdy konieczność wprowadzenia zmian w Dokumentacji projektowej jest następstwem nienależytego wykonywania przedmiotu Umowy przez Wykonawcę, koszty modyfikacji Dokumentacji projektowej oraz związanych z tym prac obciążają Wykonawcę.
- 4.6. Co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem robót, Zamawiający powiadomi organ nadzoru budowlanego oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji robót z projektem o planowanym terminie rozpoczęcia robót.
- 4.7. Zamawiający jest także zobowiązany do:
  - a) protokolarnego przekazania Wykonawcy Terenu budowy,
  - b) przekazania Wykonawcy Dziennika budowy w dniu protokolarnego przekazania Terenu budowy,
  - c) dostarczenia Wykonawcy niezbędnej Dokumentacji projektowej oraz dokonania jej zmian w zakresie niezbędnym do wykonania Umowy,
  - d) terminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy.
- 4.8. Zamawiający jest zobowiązany do przystąpienia do odbiorów w poniższych terminach, po zgłoszeniu i przekazaniu przez Wykonawcę poprawnych i kompletnych dokumentów określonych Umową dla:
  - a) robót ulegających zakryciu - do 3 dni roboczych,
  - b) robót zanikających – do 3 dni roboczych,
  - c) częściowych – do 7 dni roboczych,
  - d) końcowego całości robót – do 10 dni roboczych,
  - e) gwarancyjnych - do 10 dni roboczych,
  - f) ostatecznego – do 10 dni roboczych.
- 4.9. Odbiorów robót ulegających zakryciu i zanikających oraz częściowych dokonuje w imieniu Zamawiającego Inżynier Kontraktu.
- 4.10. Zamawiający dokona komisyjnego odbioru końcowego robót budowlanych będących przedmiotem Umowy wyznaczając upoważnionych przedstawicieli, przy udziale upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy, zwanych dalej Komisją przystępując do odbioru w ciągu 10 dni roboczych od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę zakończenia robót. Odbiór końcowy zostanie zakończony w ciągu 7 dni roboczych.

- 4.11. Od daty Odbioru końcowego do wystawienia Protokołu odbioru ostatecznego, Zamawiającego obciążają koszty każdego uszkodzenia powstałego w obiekcie, którego dotyczy przedmiot Umowy, oprócz kosztów uszkodzeń spowodowanych:
- Wadą tkwiącą w przedmiocie Umowy, którego dotyczy przedmiot Umowy, na dzień zakończenia robót budowlanych służących realizacji przedmiotu Umowy;
  - wypadkiem zaistniałym przed dniem Odbioru końcowego, który nie był objęty ryzykiem Zamawiającego lub;
  - czynnościami Wykonawcy po dniu Odbioru końcowego.

5. Zarządzanie realizacją Umowy

- 5.1. Do koordynowania i zarządzania realizacją Umowy w imieniu Zamawiającego, Zamawiający wyznacza Inżyniera Kontraktu.
- 5.2. Inżynier Kontraktu pełniący funkcje Koordynatora inspektorów nadzoru inwestorskiego przedstawi Wykonawcy, w terminie do 14 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy, pisemną informację o osobach które będą pełniły funkcję inspektorów nadzoru inwestorskiego.
- 5.3. Inżynier Kontraktu jest upoważniony do bieżącej koordynacji robót realizowanych na podstawie Umowy; kontroli jakości robót, ich wykonania zgodnie z Harmonogramem rzeczowo – finansowym, do odbiorów robót wykonanych zgodnie z Dokumentacją projektową i STWiORB oraz jest odpowiedzialny za kontrolę obmiarów robót i pełni funkcje inspektora nadzoru inwestorskiego w rozumieniu PrBud.
- 5.4. Inżynier Kontraktu wypełnia swoje obowiązki wydając polecenia, decyzje, zgody i akceptacje, które są obowiązujące dla Wykonawcy. Wykonawca ma prawo w terminie 5 dni roboczych od otrzymania decyzji lub polecenia zgłosić Zamawiającemu na piśmie zastrzeżenia do decyzji i poleceń Inżyniera Kontraktu. Zastrzeżenia wraz z ze stanowiskiem Inżyniera Kontraktu do zastrzeżeń, będą podlegały rozstrzygnięciu przez Zamawiającego.
- 5.5. Czynności lub polecenia Inżyniera Kontraktu powodujące konieczność zmiany Dokumentacji projektowej lub wykonania zwiększonej w stosunku do projektu budowlanego ilości robót lub w inny sposób powodujące wzrost wynagrodzenia Wykonawcy wymagają uprzedniego potwierdzenia przez Zamawiającego w formie Protokołu Konieczności, wydawanego po wystąpieniu z takim wnioskiem przez Wykonawcę. Brak pisemnego potwierdzenia przez Zamawiającego zmian zwalnia Wykonawcę z obowiązku wykonania poleceń Inżyniera Kontraktu i z odpowiedzialności za ich niewykonanie, z wyjątkiem czynności i poleceń związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, zabezpieczeniem mienia i ochroną ppoż.

6. Narady koordynacyjne

- 6.1. Inżynier Kontraktu jest uprawniony do zwoływania, stosownie do potrzeb Stron, narad koordynacyjnych z udziałem Wykonawcy, Zamawiającego, Inżyniera Kontraktu oraz innych zaproszonych osób. Narady koordynacyjne odbywać się będą nie rzadziej niż raz w miesiącu.
- 6.2. Na naradach koordynacyjnych omawiane będą bieżące sprawy dotyczące wykonania i zaawansowania robót, w szczególności kwestie dotyczące postępu robót oraz ewentualne nieprawidłowości w wykonywaniu robót lub zagrożenia terminowego wykonania Umowy.
- 6.3. W naradach koordynacyjnych będą uczestniczyć Kierownik budowy oraz inne osoby wskazane przez Inżyniera Kontraktu.
- 6.4. Inżynier Kontraktu będzie informował z 7 dniowym wyprzedzeniem uczestników narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady.
- 6.5. Inżynier Kontraktu będzie prowadził naradę oraz sporządzał protokoły z narad, kopie protokołu lub ustaleń będzie przekazywał elektronicznie stronom zaproszonym na naradę w terminie do 5 dni od dnia odbycia się narady.
- 6.6. Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu 3 dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu. Po tym terminie ustalenia uważa się za wiążące.

7. Obowiązki Wykonawcy

- 7.1. Wykonawca ma obowiązek wykonywania przedmiotu Umowy z należytą starannością zgodnie z Umową, Ofertą i Dokumentacją projektową, STWiORB, nienaruszającymi Umowy poleceniami Inżyniera Kontraktu, zasadami wiedzy technicznej oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

- 7.2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody związane z realizacją Umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć osób oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działań i bezpieczeństwo na Terenie budowy.
- 7.3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody i inne zdarzenia powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych będących przedmiotem Umowy, chyba że odpowiedzialnym za powstałe szkody jest Zamawiający lub osoba trzecia, za którą Zamawiający ponosi odpowiedzialność.
- 7.4. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego udzielenia odpowiedzi na zgłoszone szkody.
- 7.5. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za jakość wykonywanych robót budowlanych oraz za jakość zastosowanych do robót Materiałów.
- 7.6. Wykonawca jest w szczególności zobowiązany do następujących czynności określonych szczegółowo w postanowieniach Umowy:
  - a) prowadzenia dokumentacji budowy oraz do wykonania dokumentacji powykonawczej budowy,
  - b) wskazania Kierownika budowy lub kierowników robót, posiadających niezbędne uprawnienia budowlane, zgodnie z przepisami PrBud,
  - c) przekazywania Inżynierowi Kontraktu informacji dotyczących realizacji Umowy oraz umożliwienia mu przeprowadzenia kontroli ich wykonywania,
  - d) wykonywania robót budowlanych oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w tym z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi przy wykonywaniu robót budowlanych, oraz z zasadami wiedzy technicznej,
  - e) stosowania materiałów, technik wykonawczych, sprzętu, metod diagnozowania i kontroli spełniających wymagania techniczne postawione w Dokumentacji projektowej i STWiORB,
  - f) umożliwienia wstępu na Teren budowy wyłącznie osobom upoważnionym przez Zamawiającego lub Wykonawcę,
  - g) zgłaszania gotowości do odbioru robót i brania udziału w wyznaczonych terminach w odbiorach robót,
  - h) terminowego usuwania Wad, ujawnionych w czasie wykonywania robót lub ujawnionych w czasie odbiorów, oraz w czasie obowiązywania rękojmi i gwarancji,
  - i) Dokumentacja powykonawcza kompletowana będzie przez Wykonawcę sukcesywnie wraz z postępem robót oraz Odbiorami robót zanikających i ulegających zakryciu i poddawanych Odbiorom częściowym.
  - j) Dokumentacja powykonawcza będzie udostępniona przez Wykonawcę Zamawiającemu na każde jego żądanie w trakcie realizacji Umowy.
  - k) utrzymywania porządku na Terenie budowy,
  - l) stosowania się do poleceń Inżyniera Kontraktu oraz innych upoważnionych podmiotów lub osób, potwierdzonych wpisem do Dziennika budowy, zgodnych z przepisami prawa i postanowieniami Umowy,
  - m) angażowania odpowiedniej liczby osób, posiadających niezbędne uprawnienia, wiedzę i doświadczenie do wykonywania powierzonych im robót i innych czynności w ramach wykonania Umowy, wyspecyfikowanych w Umowie. Na polecenie Inżyniera Kontraktu, Wykonawca zobowiązany jest do zmiany osoby wykonującej swoje obowiązki w sposób nienależyty, niezgodny z Umową
  - n) zgłaszania do zatwierdzenia Inżynierowi Kontraktu podstawowych materiałów i technologii robót. Wykaz materiałów i technologii oraz niezbędnych dokumentów charakteryzujących materiały i technologie Wykonawca dostarczy Inżynierowi Kontraktu do zatwierdzenia w ciągu 21 dnia od dnia podpisania umowy. Do wykazu materiałów przekazanych przez Wykonawcę, Zamawiający i Inżynier Kontraktu mogą dodać wymagane dodatkowo pozycje.
  - o) dostarczania Materiałów i urządzeń zgodnych z postanowieniami Umowy i zatwierdzonych przez Inżyniera Kontraktu,
  - p) zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom, jeżeli Wykonawca dopuszcza Podwykonawców do udziału w realizacji Umowy.
  - q) sporządzenia na żądanie Inżyniera Kontraktu planów organizacji robót budowlanych służących realizacji przedmiotu Umowy i metod, które zamierza w tym celu przyjąć,
  - r) ubezpieczenia budowy.
- 7.7. Wykonawca jest upoważniony do prowadzenia robót budowlanych od 6.00 do godz. 22.00, przez 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty włącznie, z ograniczeniami opisanymi w OPZ.
- 7.8. Jeżeli wymaga tego technologia robót, Wykonawca może uzyskać zgodę Inżyniera Kontraktu do prowadzenia robót przez 7 dni w tygodniu przez całą dobę. W przypadkach prowadzenia robót na terenach chronionych środowiskowo, roboty mogą być prowadzone w okresach i godzinach wskazanych przez Zamawiającego lub przez stosowny organ.
- 7.9. Wykonawca jest zobowiązany uwzględnić w Harmonogramie rzeczowo - finansowym prowadzenie robót zgodnie z zapisami niniejszego rozdziału Umowy.
- 7.10. Wykonawca jest zobowiązany prowadzić na bieżąco i przechowywać:
  - a) Dziennik budowy,

- b) książkę obmiarów,
- c) protokoły odbioru robót wraz z dokumentami laboratoryjnymi,
- d) pozostałe dokumenty budowy, zgodnie ze STWiORB.

7.11. Do obowiązków Wykonawcy należy przed rozpoczęciem robót lecz nie później niż 14 dni od zawarcia Umowy przedstawić Inżynierowi Kontraktu do zatwierdzenia następujących Dokumentów:

- a) Wypełnioną TER, zgodnie ze wzorem i preambułą zawartą w SIWZ w części – Opis przedmiotu zamówienia-Część 3.
- b) Projektu organizacji robót,
- c) Harmonogramu rzeczowo-finansowego robót ,
- d) Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- e) Informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami,
- f) Programu zapewnienia jakości.

Inżynier Kontraktu zatwierdzi Dokumenty, o których mowa wyżej, w ciągu 7 dni roboczych od daty przedłożenia dokumentów do zatwierdzenia lub w tym terminie zgłosi do nich uwagi ze wskazaniem w ich uzasadnieniu na wymagania realizacyjne opisane w SIWZ, Dokumentacji projektowej lub Umowie.

W przypadku zgłoszenia przez Inżyniera Kontraktu uwag do Dokumentów, Wykonawca będzie zobowiązany do uwzględnienia tych uwag i przedłożenia Inżynierowi Kontraktu poprawionych Dokumentów w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania zgłoszonych przez Inżyniera Kontraktu uwag.

Pisemne potwierdzenie przez Inżyniera Kontraktu uwzględnienia jego uwag lub brak uwag Inżyniera Kontraktu do odpowiedzi Wykonawcy w terminie 3 dni roboczych będą uważane przez Strony za zatwierdzenie Dokumentów.

Za zgodą Stron dokumenty mogą podlegać aktualizacji na wniosek każdej ze Stron Umowy.

7.12. Do obowiązków Wykonawcy należy przekazanie Inżynierowi Kontraktu do akceptacji do 5 dnia każdego następnego miesiąca realizacji Umowy Raportów miesięcznych, które zawierać będą:

- a) opis zakresu zrealizowanych robót oraz uwarunkowań związanych z realizacją Umowy w miesiącu opisywanym w Raporcie,
- b) wykaz zatrudnionych pracowników oraz osób skierowanych do realizacji przedmiotu Umowy wraz z wykazem wykorzystywanego do realizacji Umowy sprzętu,
- c) Plan realizacji umowy na następny miesiąc.

W przypadku braku uzyskania akceptacji Raportu Miesięcznego od Inżyniera Kontraktu, Wykonawca zobowiązany jest do jego poprawienia i ponownego przekazania do akceptacji w terminie wyznaczonym przez Inżyniera Kontraktu.

7.13. W przypadku powierzenia wykonania części zamówienia Podwykonawcom, Wykonawca będzie pełnił funkcję koordynatora Podwykonawców podczas wykonywania robót, i usuwania ewentualnych Wad. Wykonawca odpowiada za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy, jak za działania własne.

7.14. Od daty odbioru końcowego do wystawienia protokołu odbioru ostatecznego, Wykonawcę obciążają koszty usunięcia Wad i naprawienia każdej szkody rzeczywistej powstałej w obiekcie, którego dotyczy przedmiot Umowy, i za którą ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych a spowodowanej:

- a) wadą, która wynika z wykonanych w ramach Umowy robót;
- b) wypadkiem zaistniałym przed dniem Odbioru końcowego, który nie był objęty ryzykiem Zamawiającego lub;
- c) czynnościami Wykonawcy na Terenie budowy po dniu Odbioru końcowego.

7.15. Wykonawca pokryje koszty napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg zniszczonych podczas transportu przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją Umowy.

7.16. Wykonawca przygotowuje dokumentację powykonawczą i załączy ją w **2 egzemplarzach** do wniosku o odbiór robót, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odzwierciedlając i dokumentując stan faktyczny wykonania robót w formie operatu powykonawczego zawierającego następujące dokumenty:

Dokumentację powykonawczą, tj. Dokumentację projektową z naniesionymi zmianami oraz pomiarami geodezyjnymi, Wykonawca zobowiązany jest do wprowadzania na bieżąco ewidencji wszelkich zmian w rodzajach materiałów, urządzeń, lokalizacji i wielkości robót. Zmiany te Wykonawca ma zaznaczać na komplecie rysunków, wyłącznie przeznaczonych do tego celu.

Wykonawca winien przedkładać Inżynierowi Kontraktu aktualizowane na bieżąco rysunki powykonawcze, co najmniej raz w miesiącu, w celu dokonania ich przeglądu i sprawdzenia.

Po zakończeniu odbioru robót i przed podpisaniem Protokołu odbioru, kompletny zestaw rysunków zostanie przekazany Zamawiającemu. Wykonawca przekaże Inżynierowi Kontraktu dokumentację powykonawczą sporządzoną w przejrzystej i łatwo czytelnej formie drukowanej i elektronicznej w **oryginale i trzech** kopiach dla robót, które mają być przekazane do użytkowania przez Zamawiającego;

Szczegółowy wykaz dokumentacji powykonawczej przedstawiono w OPZ.

- 7.17. Wykonawca zobowiązuje się opatrzyć wszystkie dokumenty powstałe podczas realizacji umowy wymaganymi logotypami w tym: logotypy instytucji współfinansujących oraz Beneficjenta: Programu LIFE+, Natura 2000, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Programu.
- 7.18. Wykonawca zobowiązany jest do zamontowania tablicy zgodnie z przepisami Prawa budowlanego i tablicy informacyjnej Projektu przekazanej mu przez Zamawiającego.
- 7.19. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich nieujawnionych do wiadomości publicznej dokumentów, zawierających informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, których wykorzystanie, przekazanie lub ujawnienie osobie nieuprawnionej narusza interesy Zamawiającego.
- 7.20. Wszelkie materiały przekazane Wykonawcy przez Zamawiającego w związku z wykonywaniem umowy, a także powstałe w wyniku jej wykonania – pisemne, graficzne, zapisane w formie elektronicznej lub w inny sposób – są poufne i nie mogą być bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego udostępnione jakiegokolwiek osobie trzeciej ani ujawnione w inny sposób.
- 7.21. Wykonawca odpowiada za zachowanie poufności, o której mowa w ust. 1, przez wszystkie osoby, którymi posługuje się przy wykonywaniu umowy.
- 7.22. Wykonawca jest zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy i poufności, jeżeli informacje, co, do których obowiązek istniał:
  - a) w dniu ich ujawnienia były powszechnie znane
  - b) muszą być ujawnione zgodnie z przepisami prawa lub orzeczeniami sądów lub upoważnionych organów państwowych
  - c) muszą być ujawnione w celu wykonywania umowy, a Wykonawca uzyskał uprzednio zgodę Zamawiającego na ich ujawnienie.
- 7.23. Wykonawca zobowiązuje się do przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych.

8. Potencjał Wykonawcy

- 8.1. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji Umowy zapewni odpowiednie zasoby techniczne oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu Umowy, zgodnie ze złożoną Ofertą.
- 8.2. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę i doświadczenie wymagane do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
- 8.3. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci ..... (*nazwa podmiotu trzeciego*), na zasoby którego w zakresie wiedzy i/lub doświadczenia Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, będzie realizował przedmiot Umowy w zakresie ..... (*w jakim wiedza i doświadczenie podmiotu trzeciego były deklarowane do wykonania przedmiotu Umowy na użytek postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*). W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy przez ..... (*nazwa podmiotu trzeciego*) z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego.
- 8.4. Wykonawca oświadcza, że dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu Umowy.
- 8.5. Wykonawca zapewnia, że ..... (*podmiot trzeci*), na zasoby którego w zakresie zasobów finansowych Wykonawca powoływał się składając Ofertę, będzie ponosił wraz z Wykonawcą solidarną odpowiedzialność za wykonanie przedmiotu Umowy i w przypadku zaprzestania wykonywania Umowy przez Wykonawcę z przyczyn niewypłacalności będzie zobowiązany do przekazania Wykonawcy środków zapewniających wykonanie przedmiotu Umowy. Wzajemne rozliczenia Wykonawcy i ..... (*podmiot trzeci*) z tego tytułu nie obciążają Zamawiającego.

- 8.6. Dokument potwierdzający zobowiązanie ..... (*podmiot trzeci*) do solidarnej odpowiedzialności wobec Zamawiającego za wykonanie przedmiotu Umowy w zakresie zasobów finansowych, niezbędnych do realizacji przedmiotu Umowy, określający szczegółowo wysokość zobowiązania oraz zasady wypłaty świadczenia stanowi załącznik do Umowy.

9. Kierownik budowy

- 9.1. Wykonawca ustanawia Pana/Panią ..... jako Kierownika budowy, który jest uprawniony do działania w związku z realizacją Umowy w granicach określonych art. 22 ustawy PrBud oraz będzie uprawniony do reprezentowania Wykonawcy we wszystkich sprawach związanych z realizacją Umowy.
- 9.2. Wykonawca może wyznaczyć inną osobę niż Kierownik budowy do reprezentowania Wykonawcy we wszystkich sprawach związanych z realizacją Umowy. W celu wskazania Zamawiającemu osoby uprawnionej do reprezentowania Wykonawcy i zakresu jego obowiązków, Wykonawca przekaze Zamawiającemu przed rozpoczęciem pełnienia przez tą osobę obowiązków stosowne pełnomocnictwo.
- 9.3. Wykonawca ma prawo do zmiany osoby pełniącej obowiązki Kierownika budowy na inną osobę o kwalifikacjach co najmniej równym kwalifikacjom wymaganym przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącym do zawarcia Umowy po poinformowaniu o zamiarze zmiany Inżyniera Kontraktu i uzyskaniu jego pisemnej akceptacji, na warunkach i zgodnie z procedurą określoną w pkt 11.1 – 11.3.
- 9.4. Kierownik budowy ma obowiązek przebywania na Terenie budowy w trakcie wykonywania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy.

10. Podwykonawcy

- 10.1. Wykonawca wykona własnymi siłami następujące roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy: .....
.....a Podwykonawcom powierzy wykonanie następujących robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy:.....
- 10.2. Zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy nie stanowi zmiany Umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację Umowy o podwykonawstwo.
- 10.3. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.
- 10.4. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
- a) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej; termin zapłaty wynagrodzenia dla Podwykonawcy powinien być tak ustalony, aby przypadał przed terminem zapłaty wynagrodzenia dla Wykonawcy za ten sam zakres robót, dostawy lub usługi.
  - b) przedmiotem Umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
  - c) wartości wynagrodzenia za wykonanie danej części zamówienia dla Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy nie mogą przekraczać wynagrodzenia Wykonawcy za wykonanie danej części zamówienia określonego Umową. Jeżeli wartość w pozycji (pozycjach) w TER obejmuje inny zakres niż dana część zamówienia do realizacji przez Podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę, Wykonawca we wniosku określi odpowiednio podział kwoty (kwot) w pozycji (pozycjach) w TER.
  - d) wypłata wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy za wykonane przez nich roboty budowlane będące przedmiotem Umowy, których okres realizacji przekracza okres rozliczeniowy przyjęty w Umowie dla Wykonawcy, będzie następować w częściach, na podstawie odbiorów częściowych robót wykonanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
  - e) wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Dokumentacji projektowej, STWiORB, SIWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie Wykonawcy,

- f) okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za Wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za Wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego,
  - g) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo.
  - h) Termin realizacji umowy przez Podwykonawcę nie może być dłuższy niż termin realizacji Umowy przez Wykonawcę.
- 10.5. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
- a) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy;
  - b) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy, od zwrotu Zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
- 10.6. Zawarcie Umowy o podwykonawstwo może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego, a przystąpienie do jej realizacji przez Podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji Umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
- 10.7. Wykonawca, zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu, za pośrednictwem Inżyniera Kontraktu, wniosku o zatwierdzenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy zawierającego projekt Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wraz z zestawieniem ilości robót i ich wyceną nawiązującą do cen jednostkowych przedstawionych w TER Wykonawcy, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót, które mają być realizowane na podstawie Umowy o podwykonawstwo lub ze wskazaniem tej części dokumentacji, nie później niż 14 dni przed jej zawarciem,- Na podstawie art. 36 ba ust.1 Pzp Wykonawca zobowiązany jest wraz z projektem umowy przedstawić oświadczenie, o którym mowa w art. 25a ust. 1 Pzp o braku podstaw wykluczenia wobec tego Podwykonawcy.
- 10.8. We wniosku należy wykazać, że Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca posiada wiedzę i doświadczenie odpowiadające, proporcjonalnie, co najmniej wiedzy i doświadczeniu wymaganym od Wykonawcy w związku z realizacją danej części Umowy; dysponować personelem i sprzętem, gwarantującymi prawidłowe wykonanie podzlecanej części Umowy, proporcjonalnie, kwalifikacjami lub zakresem odpowiadającymi wymaganiom stawianym Wykonawcy. Dokumenty potwierdzające wiedzę i doświadczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wykazy personelu i sprzętu oraz informacja o kwalifikacjach osób, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca w celu realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo będą podlegały akceptacji przez Inżyniera Kontraktu przed podpisaniem tej umowy o podwykonawstwo.
- 10.9. Projekt Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, po pozytywnej rekomendacji Inżyniera Kontraktu, będzie uważany za zaakceptowany przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie do 14 dni od dnia przedłożenia mu projektu nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń. Za dzień przedłożenia projektu przez Wykonawcę uznaje się dzień przedłożenia projektu Inżynierowi Kontraktu na zasadach określonych w pkt 10.7.
- 10.10. Zamawiający po uzyskaniu opinii Inżyniera Kontraktu zgłosi w terminie określonym w pkt 10.9 pisemne zastrzeżenia do projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w następujących przypadkach:
- a) niespełniania przez projekt wymagań dotyczących Umowy o podwykonawstwo, określonych w pkt 10.4, niezłączenia do projektu zestawień, oświadczeń, dokumentów lub informacji, o których mowa w pkt 10.7,
  - b) gdy przedmiot Umowy o podwykonawstwo obejmuje realizację przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę w całości lub w części kluczowej części przedmiotu Umowy, której wykonanie zostało zastrzeżone do realizacji wyłącznie bezpośrednio przez Wykonawcę, z zastrzeżeniem sytuacji, w której Umowa o podwykonawstwo ma być realizowana przez ..... (*podmiot trzeci*), na zasoby którego Wykonawca powoływał się w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu,
  - c) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez Podwykonawcę;
  - d) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy przez Zamawiającego,

- e) gdy termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany Umową dla tych robót,
  - f) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie Umowy.
- 10.11. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu Umowy o podwykonawstwo w terminie określonym w pkt 10.9 Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt Umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego.
- 10.12. Po akceptacji projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu lub po naniesieniu zastrzeżeń Zamawiającego, o których mowa w pkt 10.11 Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej Umowy, jednakże nie później niż 7 przed dniem skierowania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
- 10.13. Zamawiający zgłosi Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy pisemny sprzeciw do przedłożonej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 14 dni od jej przedłożenia w przypadkach określonych w pkt 10.9.
- 10.14. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważana za zaakceptowaną przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie do 14 dni od dnia przedłożenia kopii tej umowy nie zgłosi do niej na piśmie sprzeciwu.
- 10.15. Wykonawca, Podwykonawca, lub dalszy Podwykonawca, przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi stanowiące część przedmiotu Umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem Umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % szacunkowego wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w pkt 27.1.1, oraz Umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający temu obowiązkowi, przy czym wyłączenie to nie dotyczy Umów o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług o wartości większej niż 50.000 zł.
- 10.16. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie może polecić Podwykonawcy realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
- 10.17. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z Terenu budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta Umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
- 10.18. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży wraz z kopią Umowy z podwykonawstwo odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
- 10.19. Powierzenie realizacji zadań innemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego Umowa o podwykonawstwo, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego w trybie określonym w pkt 10.7 – 10.15.
- 10.20. Do zmian istotnych postanowień Umów o podwykonawstwo, innych niż określone w pkt 10.19, stosuje się zasady określone w pkt 10.7 – 10.15.
- 10.21. W przypadku zawarcia Umowy o podwykonawstwo Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych tą umową.
- 10.22. Zamawiający, może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu Umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych Umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę z Terenu budowy, jeżeli działania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na Terenie budowy naruszają postanowienia niniejszej Umowy.

- 10.23. W przypadku, gdy projekt Umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany Umowy o podwykonawstwo, a także Umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzane są w języku obcym, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii Umowy o podwykonawstwo – tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.

11. Personel Wykonawcy

- 11.1. Jeżeli w trakcie wykonywania robót obiektywnie konieczna będzie zmiana jednej z osób deklarowanych przez Wykonawcę w Ofercie, Wykonawca powiadomi o tym fakcie Inżyniera Kontraktu wskazując przyczynę zmiany oraz osobę zastępującą i przedstawiając jej kwalifikacje co najmniej równe kwalifikacjom wymaganym przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącym do zawarcia Umowy.
- 11.2. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć Inżynierowi Kontraktu propozycje zmian, o których mowa w pkt 11.1. nie później niż w terminie 7 dni roboczych przed planowanym skierowaniem nowych osób do realizacji Umowy, a w sytuacjach nagłych i nieprzewidzianych, kiedy dochowanie terminu wskazanego w zdaniu poprzedzającym nie jest możliwe – w najkrótszym możliwym terminie. Przerwa w wykonywaniu Umowy wynikająca z braku personelu Wykonawcy będzie traktowana jako przyczyna leżąca po stronie Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do przedłużenia Terminu zakończenia robót.
- 11.3. Zmiana osób, o których mowa w pkt 11.1., wymaga zatwierdzenia przez Inżyniera Kontraktu i nie wymaga zmiany Umowy.
- 11.4. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, żeby Kierownik budowy oraz kierownicy robót branżowych fizycznie przebywali i wykonywali swoje obowiązki na Terenie budowy.
- 11.5. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby osoby zaangażowane do wykonania robót nosiły na Terenie budowy oznaczenia identyfikujące podmioty, które je zaangażowały.
- 11.6. Wykonawca lub jego Podwykonawcy zobowiązani są zatrudniać na podstawie umowy o pracę wszystkich robotników budowlanych (wykonujących prace fizyczne) realizujących przedmiot Umowy. Zatrudnienie, to powinno trwać przez cały okres realizacji umowy.
- 11.7. Na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie Wykonawca przedłoży Zamawiającemu oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wymienione pkt 11.6. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że czynności objęte wezwaniem wykonują osoby zatrudnione na umowę o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy oraz kopie umów o pracę pracowników.
- 11.8. Inżynier Kontraktu jest uprawniony do zgłoszenia uwag, zastrzeżeń albo do wystąpienia do Wykonawcy z żądaniem usunięcia określonej osoby, spośród personelu Wykonawcy lub jego Podwykonawcy, która pomimo udzielonego jej upomnienia:
- a) uporczywie wykazuje rażący brak staranności,
  - b) wykonuje swoje obowiązki w sposób niekompetentny lub niedbały,
  - c) nie stosuje się do postanowień Umowy lub
  - d) stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska, w szczególności narusza zasady bhp oraz przepisy ppoż.

12. Obsługa geodezyjna

- 12.1. Wykonawca jest odpowiedzialny za zgodne z Dokumentacją projektową wytyczenie w terenie wszystkich części robót.
- 12.2. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić obsługę geodezyjną zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21 lutego 1995 r. w sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie (Dz. U. Nr 25, poz. 133).
- 12.3. Wykonawca jest odpowiedzialny za prawidłowe wpisy do Dziennika budowy dotyczące rejestrowania czynności geodezyjnych.
- 12.4. Po stwierdzeniu przez Inżyniera Kontraktu nieprawidłowego wyznaczenia głównych punktów obiektu, Wykonawca jest zobowiązany do sprawdzenia wytyczenia oraz skorygowania ewentualnych uchybień bezzwłocznie od powiadomienia Wykonawcy przez Inżyniera Kontraktu o nieprawidłowościach.
- 12.5. Wykonawca robót geodezyjnych jest zobowiązany dokonać odpowiednich pomiarów na żądanie Inżyniera Kontraktu lub nadzoru autorskiego oraz udostępniać wykonane pomiary.

- 12.6. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę punktów pomiarowych i wysokościowych, a w przypadku ich uszkodzenia do ich odnowienia.
- 12.7. Po zakończeniu robót budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy Wykonawca zalegalizuje wszelkie zmiany w dokumentacji budowy i wraz ze zgłoszeniem do odbioru końcowego dostarczy Zamawiającemu kopie map z inwentaryzacji powykonawczej ze sporządzoną inwentaryzacją urządzeń podziemnych i nadziemnych oraz wniesie zmiany na mapach w Rejonowej Składnicy Kartograficznej.
- 12.8. Wykonawca uwierzytelnia dokumenty geodezyjne, powstałe po inwentaryzacji powykonawczej we właściwym miejscowo urzędzie geodezji i kartografii.

13. Harmonogram rzeczowo-finansowy

- 13.1. Przed rozpoczęciem robót lecz nie później niż 14 dni od zawarcia Umowy Wykonawca przedstawi Inżynierowi Kontraktu do zatwierdzenia, Harmonogram rzeczowo – finansowy, zgodnie z którym będzie realizowany przedmiot Umowy.
- 13.2. Harmonogram oraz wszystkie jego aktualizacje będą złożone w wersji papierowej i w edytowalnej wersji elektronicznej w układzie uzgodnionym z Inżynierem Kontraktu. Harmonogram powinien być sporządzony w czytelny sposób w wersji papierowej i graficznej zawierającej wyróżnienie poszczególnych etapów postępu w realizacji robót budowlanych.
- 13.3. Wykonawca będzie przechowywał egzemplarz zatwierdzonego Harmonogramu rzeczowo – finansowego na Terenie budowy wraz z Programem zapewnienia jakości robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
- 13.4. Harmonogram rzeczowo – finansowy będzie uwzględniał w szczególności:
  - a) kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy; terminy wykonywania, daty rozpoczęcia i zakończenia robót składających się na przedmiot Umowy, kolejność zamawiania przez Wykonawcę urządzeń i dostaw na Teren budowy, założenie prowadzenia w okresie zimowym stałych dostaw materiałów na Teren budowy w zakresie niezbędnym do zachowania ciągłości robót budowlanych, co najmniej na poziomie określonym przez Inżyniera Kontraktu;
  - b) ogólny opis metod realizacji robót budowlanych i etapów realizacji Umowy (*jeżeli etapy są przewidziane*);
  - c) informacje dotyczące liczebności personelu Wykonawcy oraz poszczególnych typów sprzętu Wykonawcy, niezbędnych do realizacji robót budowlanych lub realizacji etapu robót (*jeżeli etapy są przewidziane*);
  - d) szacowanie przerobu i płatności (brutto) w układzie miesięcznym, oraz koszty ogólne rozłożone proporcjonalnie na cały czas trwania Umowy.
- 13.5. Inżynier Kontraktu zatwierdzi Harmonogram, o którym mowa w pkt 13.1., w ciągu 7 dni roboczych od daty przedłożenia Harmonogramu do zatwierdzenia lub w tym terminie zgłosi do niego uwagi ze wskazaniem w ich uzasadnieniu na wymagania realizacyjne opisane w SIWZ, Dokumentacji projektowej lub Umowie.
- 13.6. W przypadku zgłoszenia przez Inżyniera Kontraktu uwag do Harmonogramu rzeczowo - finansowego Wykonawca będzie zobowiązany do uwzględnienia tych uwag i przedłożenia Zamawiającemu poprawionego Harmonogramu w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania zgłoszonych przez Zamawiającego uwag.
- 13.7. Pisemne potwierdzenie przez Inżyniera Kontraktu uwzględnienia jego uwag lub brak zgłoszenia uwag w terminie określonym w pkt 13.6 będą uważane przez Strony za zatwierdzenie Harmonogramu rzeczowo - finansowego.
- 13.8. Harmonogram rzeczowo – finansowy może podlegać aktualizacji na wniosek każdej ze Stron Umowy w zakresie przesunięcia terminów realizacji poszczególnych etapów robót (*jeżeli etapy są przewidziane*) lub Terminu zakończenia robót.
- 13.9. Jeżeli wprowadzenie zmian do Harmonogramu rzeczowo-finansowego nie prowadzi do zmiany Terminu zakończenia robót, ich wprowadzenie nie wymaga zmiany Umowy.
- 13.10. W przypadku konieczności aktualizacji Harmonogramu rzeczowo–finansowego, w szczególności, gdy poprzednia wersja Harmonogramu stanie się niespójna z faktycznym postępowaniem w realizacji przedmiotu Umowy, jak również w sytuacji, gdy Inżynier Kontraktu powiadomi Wykonawcę, że Harmonogram rzeczowo-finansowy jest niezgodny z wymaganiami określonymi Umową a złożenie takiego Harmonogramu jest możliwe, Wykonawca sporządzi niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia ujawnienia konieczności aktualizacji, projekt zaktualizowanego Harmonogramu i przedstawi go Inżynierowi Kontraktu do zatwierdzenia. Jeżeli Inżynier Kontraktu w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania projektu zaktualizowanego Harmonogramu rzeczowo-finansowego nie zgłosi do niego uwag, przedłożony projekt uważa się za zatwierdzony także przez Zamawiającego.

- 13.11. Zaktualizowany Harmonogram rzeczowo – finansowy zastępuje dotychczasowy Harmonogram rzeczowo – finansowy i jest wiążący dla Stron.
- 13.12. Jeżeli faktyczny postęp robót z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy będzie obiektywnie zagrażał Terminowi zakończenia robót lub określone terminowi zakończenia etapu robót, Wykonawca z przyczyn leżących po jego stronie nie dotrzyma terminu określonego w Harmonogramie rzeczowo-finansowym lub znajdą inne istotne odstępstwa od Harmonogramu rzeczowo-finansowego, Wykonawca na żądanie Inżyniera Kontraktu niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych, przedstawi Inżynierowi Kontraktu do zatwierdzenia projekt Programu naprawczego.
- 13.13. Program naprawczy powinien przewidywać reorganizację sposobu wykonywania robót poprzez zwiększenie zaangażowania sprzętu, personelu, Podwykonawców lub zasobów finansowych Wykonawcy w celu wykonania niezrealizowanych dotychczas etapów robót (*jeżeli etapy robót są przewidziane*) w terminach określonych w zaktualizowanym Harmonogramie rzeczowo-finansowym. Wykonawcy nie przysługuje z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie.
- 13.14. Jeżeli przyczyna, z powodu której będzie zagrożone dotrzymanie Terminu zakończenia robót lub określonego terminu zakończenia etapu robót budowlanych wynika z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca nie jest uprawniony do wystąpienia do Inżyniera Kontraktu i do Zamawiającego o przedłużenie Terminu zakończenia robót oraz odpowiednio etapów robót (*jeżeli etapy są przewidziane*) i do zwrotu poniesionych kosztów.
- 13.15. Inżynier Kontraktu może wstrzymać wpisem do Dziennika budowy wykonywanie robót budowlanych na podstawie Umowy w przypadku:
- wykonywania robót budowlanych niezgodnie z Dokumentacją projektową, warunkami technicznymi, Umową lub w sposób naruszający warunki bezpieczeństwa, stwarzający zagrożenie dla życia i zdrowia osób znajdujących się na Terenie budowy, i niedokonania poprawy w wyznaczonym terminie, przy czym wszelkie opóźnienia wynikłe z powodu takiego wstrzymania obciążają wyłącznie Wykonawcę,
  - wystąpienia warunków atmosferycznych, mogących wpłynąć na pogorszenie jakości robót,
  - gdyby ich kontynuacja mogłaby wywołać zagrożenie bezpieczeństwa bądź spowodować niedopuszczalną niezgodność z Dokumentacją projektową, warunkami technicznymi lub z pozwoleniem na budowę.
- 13.16. Niezależnie od przyczyn wskazanych w pkt 13.15., Inżynier Kontraktu w uzgodnieniu z Zamawiającym może polecić Wykonawcy wstrzymanie robót lub ich dowolnej części na okres, który uzna za konieczny, nieprzekraczający 3 miesięcy.
- 13.17. W przypadku, o którym mowa w pkt 13.16, jeżeli wstrzymanie robót budowlanych nie nastąpiło z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, jest on uprawniony do przedłużenia Terminu zakończenia robót o okres równy okresowi wstrzymania robót (przeestoju) i do zwrotu Kosztów powstałych wskutek wstrzymania robót.
- 13.18. Podjęcie przez Strony negocjacji w celu zmiany Umowy w zakresie terminów nie uprawnia Stron do odstąpienia od Umowy oraz nie uprawnia Wykonawcy do wstrzymania lub zwolnienia tempa wykonywania robót budowlanych.

14. Siła wyższa

- 14.1. Jeżeli którakolwiek ze Stron stwierdzi, że Umowa nie może być realizowana z powodu działania Siły wyższej lub z powodu następstw działania Siły wyższej, niezwłocznie powiadomi o tym na piśmie drugą Stronę.
- 14.2. W przypadku wystąpienia Siły wyższej lub jej następstw definitywnie uniemożliwiających kontynuację wykonywania robót budowlanych zgodnie z Umową, Wykonawca niezwłocznie wstrzyma roboty a Zamawiający będzie zobowiązany do zapłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia stosownie do stanu zaawansowania robót budowlanych, przedstawionego przez Wykonawcę i potwierdzonego przez Inżyniera Kontraktu.

15. Procedury bezpieczeństwa

- 15.1. Wykonawca podczas wykonywania robót jest zobowiązany zapewnić przestrzeganie przepisów oraz zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na Terenie budowy.
- 15.2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności wykonanie i utrzymanie na własny koszt wszelkich zabezpieczeń i urządzeń niezbędnych w powyższym celu.
- 15.3. Wykonawca jest zobowiązany opracować i przedłożyć Zamawiającemu Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z wymaganiami Prbud i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie

informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126) nie później niż 14 dni od zawarcia Umowy przed rozpoczęciem robót.

16. Ubezpieczenie Wykonawcy

- 16.1. Wykonawca zobowiązuje się zawrzeć na czas obowiązywania Umowy nie później niż do dnia poprzedzającego dzień, w którym ma nastąpić przekazanie Terenu budowy, umowę lub umowy ubezpieczenia od wszelkiego ryzyka i odpowiedzialności związanej z realizacją Umowy, oraz do terminowego opłacania należnych składek ubezpieczeniowych, w zakresie:
  - a) od ryzyk budowlanych (np. CAR, EAR lub CWAR) z sumą ubezpieczenia nie niższą niż Cena ofertowa brutto;
  - b) od odpowiedzialności cywilnej (OC) Wykonawcy z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, obejmujące swym zakresem co najmniej szkody poniesione przez osoby trzecie w wyniku śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia (szkoda osobowa) lub w wyniku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia własnego lub osób trzecich, a także szkody spowodowane błędami (szkoda rzeczowa), powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych i innych prac objętych przedmiotem Umowy, na kwotę ubezpieczenia nie niższą niż 1,0 mln zł,
  - c) ubezpieczenia kadry, pracowników Wykonawcy oraz każdego Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy), a także wszelkich innych osób realizujących w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy roboty budowlane.
- 16.2. Umowy ubezpieczenia, o których mowa w pkt 16.1. muszą zapewniać wypłatę odszkodowania płatnego w złotych polskich, bez ograniczeń, bez udziału własnego Wykonawcy i bezwarunkowo.
- 16.3. Koszt umowy, lub umów, o których mowa w pkt 16.1. w szczególności składki ubezpieczeniowe, pokrywa w całości Wykonawca.
- 16.4. Przed przekazaniem Terenu budowy, Wykonawca przedłoży Inżynierowi Kontraktu do zaopiniowania wzór polisy ubezpieczeniowej. Inżynier Kontraktu w terminie do 3 dni zaakceptuje bądź przekaże Wykonawcy uwagi dotyczące przedstawionej polisy. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Inżynierowi Kontraktu do rekomendacji Zamawiającemu poprawioną polisę ubezpieczeniową w terminie wskazanym przez Inżyniera Kontraktu. Następnie polisa z opinią Inżyniera Kontraktu będzie przekazana do akceptacji Zamawiającego. Jeżeli wzór polisy ubezpieczeniowej nie uzyska Akceptacji Zamawiającego procedura jest powtarzana. W terminie do 7 dni od uzyskania akceptacji Zamawiającego, Wykonawca przedłoży Inżynierowi Kontraktu dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, w tym w szczególności kopię umowy i polisy ubezpieczenia, nie później niż do dnia przekazania Terenu budowy. W przypadku uchybienia przedmiotowemu obowiązkowi z winy Wykonawcy, Zamawiający ma prawo wstrzymać się z przekazaniem Terenu budowy do czasu ich przedłożenia, co nie powoduje wstrzymania biegu terminów umownych w zakresie wykonania Umowy.
- 16.5. W razie wydłużenia czasu realizacji Umowy, Wykonawca zobowiązuje się do przedłużenia ubezpieczenia na zasadach określonych w pkt 16.1- 16.4, przedstawiając Zamawiającemu dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, w tym w szczególności kopię umowy i polisy ubezpieczenia, na co najmniej miesiąc przed wygaśnięciem poprzedniej umowy ubezpieczenia. W przypadku niedokonania przedłużenia ubezpieczenia, przedłużenia niezgodnie z zasadami określonymi w pkt 16.1 – 16.4 lub nieprzedłożenia przez Wykonawcę odnośnego dokumentu ubezpieczenia w terminie, o którym mowa w pkt 16.4., Zamawiający w imieniu i na rzecz Wykonawcy na jego koszt dokona stosownego ubezpieczenia w zakresie określonym w pkt 16.1-16.4, a poniesiony koszt potrąci z należności wynikających z najbliższej faktury wystawionej przez Wykonawcę.
- 16.6. Wykonawca nie jest uprawniony do dokonywania zmian warunków ubezpieczenia bez uprzedniej zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie.

17. Utrzymanie Terenu budowy

- 17.1. Niezwłocznie po protokolarnym przejęciu Terenu budowy, Wykonawca jest zobowiązany do zagospodarowania Terenu budowy.
- 17.2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - a) zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na Terenie budowy oraz utrzymanie Terenu budowy w odpowiednim stanie i porządku zapobiegającym ewentualnemu zagrożeniu bezpieczeństwa tych osób,
  - b) podjęcie niezbędnych środków służących zapobieganiu wstępowi na Teren budowy przez osoby nieuprawnione,
  - c) zapewnienie ochrony Terenu budowy od dnia przejęcia Terenu budowy do dnia Odbioru końcowego,
  - d) doprowadzenie niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej na Teren budowy,

- e) ponoszenie kosztów związanych z korzystaniem z urządzeń infrastruktury technicznej do celów związanych z wykonywaniem robót budowlanych, próbami i odbiorami.
- 17.3. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia Inżynierowi Kontraktu, Zamawiającemu, Przedstawicielom Instytucji Finansujących umowę, osobom upoważnionym, oraz innym uczestnikom procesu budowlanego, dostępu do Terenu budowy.
- 17.4. Roboty budowlane będące przedmiotem Umowy powinny być wykonywane w taki sposób, aby nie zakłócać w sposób nieuzasadniony ruchu na drogach.
- 17.5. W czasie wykonywania robót, Wykonawca jest zobowiązany utrzymywać Teren budowy w stanie wolnym od nadmiernych przeszkód komunikacyjnych, składać wszelkie urządzenia pomocnicze, sprzęt, materiały i grunty w ustalonych miejscach i należyłym porządku oraz usuwać zbędne przedmioty z Terenu budowy.
- 17.6. Wykonawca na własną odpowiedzialność i na swój koszt podejmie środki zapobiegawcze wymagane przez okoliczności, aby nie naruszać praw właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z Terenem budowy oraz minimalizować zakłócenia lub szkody wynikające z prowadzenia robót budowlanych.
- 17.7. Po zakończeniu robót budowlanych Wykonawca jest zobowiązany uporządkować Teren budowy i przekazać go we właściwym stanie Inżynierowi Kontraktu najpóźniej do dnia Odbioru końcowego robót.
- 17.8. W przypadku stwierdzenia, że Teren budowy nie odpowiada warunkom określonym w pkt 17.5, Inżynier Kontraktu ma prawo polecić Wykonawcy natychmiastowe doprowadzenie Terenu budowy do należytego stanu. W przypadku nie dostosowania się do tych zaleceń, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu, z terminem nie krótszym niż 3 dni roboczych skierowanym przez Inżyniera Kontraktu do Wykonawcy, Zamawiający ma prawo naliczyć karę i zlecić firmie zewnętrznej doprowadzenie Terenu budowy do należytego stanu, a kosztami tych prac obciążyć Wykonawcę (wykonanie zastępcze).

18. Organizacja ruchu

- 18.1. Wykonawca jest zobowiązany do wprowadzenia organizacji ruchu na czas prowadzenia robót zgodnie z zatwierdzonym projektem czasowej organizacji ruchu oraz do jej całkowitej likwidacji wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu robót.
- 18.2. Organizacja ruchu po zakończeniu robót musi odpowiadać stałej organizacji ruchu wykonanej zgodnie z Dokumentacją projektową i STWiORB.
- 18.3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie: miejsca prowadzonych robót w pasie drogowym i wykonanych objazdów oraz za ich utrzymanie w należyłym stanie przez cały czas wykonywania robót.

19. Zabezpieczenie dróg i obiektów inżynierskich

- 19.1. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne możliwe środki celem ochrony dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na Teren budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub Podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu na Teren budowy i z Terenu budowy.
- 19.2. Wykonawca jest zobowiązany ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez Wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych z jego winy dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich.

20. Zawiadamianie o szczególnych zdarzeniach

- 20.1. Jeżeli w trakcie wykonywania robót Wykonawca natrafi na przeszkody fizyczne, nie przewidziane Dokumentacją projektową, jest on zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Inżyniera Kontraktu.
- 20.2. Wykonawca ma obowiązek na bieżąco informować Inżyniera Kontraktu o dostrzeganych lub przewidywanych problemach związanych z realizacją Umowy, które mogą mieć wpływ w szczególności na wysokość wynagrodzenia Wykonawcy lub na Termin zakończenia robót.
- 20.3. Nie później niż w terminie 7 dni roboczych od powiadomienia, o którym mowa w pkt 20.1. lub przekazania informacji, której mowa w pkt 20.2., Wykonawca przedłoży Zamawiającemu ocenę ich wpływu na Termin wykonania robót oraz przedstawi wycenę robót budowlanych wynikających z wystąpienia tych okoliczności.

- 20.4. Wykonawca opracuje i przedstawi Inżynierowi Kontraktu do akceptacji propozycje dotyczące uniknięcia lub zmniejszenia wpływu takiego wydarzenia lub okoliczności na wykonanie Umowy.
- 20.5. Jeśli wystąpienie szczególnych zdarzeń, o których mowa w pkt 20.1., które nie powstały z winy Wykonawcy i nie są skutkiem działania Siły wyższej, powoduje opóźnienie w wykonaniu Umowy skutkujące brakiem możliwości dotrzymania Terminu zakończenia robót przewidzianych dla danego etapu robót lub skutkuje poniesieniem przez Wykonawcę dodatkowych kosztów, Wykonawca jest uprawniony do przedłużenia Terminu zakończenia robót i do zwrotu udokumentowanych kosztów poniesionych wskutek zaistnienia tych okoliczności.

21. Wykopaliska archeologiczne

- 21.1. Wykopaliska, w szczególności monety, przedmioty wartościowe lub zabytkowe oraz inne przedmioty o znaczeniu historycznym lub archeologicznym bądź też przedstawiające znaczną wartość, odkryte lub znalezione na Terenie budowy, stanowią własność Skarbu Państwa.
- 21.2. Wykonawca po uzgodnieniu z Inżynierem Kontraktu jest zobowiązany poczynić niezbędne czynności, aby zabezpieczyć wykopaliska przed przywłaszczeniem, uszkodzeniem lub zniszczeniem przez personel Wykonawcy lub przez osoby trzecie.
- 21.3. Wykonawca niezwłocznie powiadomi Inżyniera Kontraktu oraz właściwy organ państwowy o znaleziskach i wykona polecenia Inżyniera Kontraktu dotyczące właściwego zabezpieczenia miejsca znaleziska, obchodzenia się z nimi i dalszego trybu postępowania.
- 21.4. Jeśli zastosowanie się Wykonawcy do poleceń Inżyniera Kontraktu spowoduje konieczność poniesienia dodatkowych kosztów lub opóźnienie w realizacji robót, Wykonawcy przysługuje zwrot uzasadnionych kosztów po uzyskaniu ich zatwierdzeniu przez Zamawiającego i uprawnienie do przedłużenia Terminu wykonania robót.

22. Ochrona środowiska

- 22.1. Wykonawca w czasie wykonywania robót budowlanych oraz usuwania ewentualnych Wad jest zobowiązany podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na Terenie budowy i wokół Terenu budowy.
- 22.2. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z Terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych, w sposób zapewniający ochronę robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem.
- 22.3. Wykonawca jest zobowiązany usuwać odpady z Terenu budowy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2016.1987 t.j. – „ustawa o odpadach”).
- 22.4. Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia, w terminie określonym w pkt 7.11. zgodnie z przepisami ustawy o odpadach informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami.
- 22.5. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.
- 22.6. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia czynności prawnych zmierzających do przejęcia odpowiedzialności z tytułu zobowiązań prywatnoprawnych lub publicznoprawnych, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody.
- 22.7. Drewno z wycinki drzew oraz materiały budowlane, odzyskane w trakcie prowadzonych robót rozbiórkowych i przygotowawczych, po oczyszczeniu należy odwieźć za pokwitowaniem ilości i asortymentu w miejsce wskazane przez Zamawiającego, położone nie dalej niż 15 kilometrów od Terenu budowy.
- 22.8. Wycinkę drzew i rozbiórkę materiałów przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek Wykonawca będzie prowadził z należytą starannością w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia a składowanie Materiałów będzie prowadził w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu.

23. Naprawa uszkodzeń

- 23.1. Wykonawca jest zobowiązany chronić przed uszkodzeniem lub kradzieżą wykonane przez siebie roboty i materiały przeznaczone do wykonania robót, do dnia Odbioru końcowego robót, z wyłączeniem wykonanych robót przyjętych przez Zamawiającego do użytkowania.

- 23.2. Uszkodzenia w robotach lub materiałach powstałe w okresie, o którym mowa w pkt 23.1, Wykonawca jest zobowiązany naprawić na własny koszt w sposób zapewniający zgodność robót i materiałów z wymaganiami STWiORB, odpowiednimi normami, aprobatami, i obowiązującymi przepisami prawa.
- 23.3. Wykonawca jest odpowiedzialny za uszkodzenia w robotach lub materiałach przeznaczonych do wbudowania w przedmiot Umowy, którego dotyczą roboty budowlane będące przedmiotem Umowy; za uszkodzenia powstałe w okresie wykonywania robót lub w okresie odpowiedzialności Wykonawcy za Wady, wskutek okoliczności, za które odpowiada Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca.

24. Kontrola jakości

- 24.1. Wykonawca jest odpowiedzialny za bieżącą kontrolę jakości robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy i Materiałów.
- 24.2. Zasady zapewnienia jakości realizacji przedmiotu Umowy określa Program zapewnienia jakości.
- 24.3. Przed rozpoczęciem robót w terminie 14 dni Wykonawca przygotowuje i przedłoży do zatwierdzenia przez Inżyniera Kontraktu Program zapewnienia jakości.
- 24.4. Inżynier Kontraktu jest uprawniony do audytu wykonywania przez Wykonawcę Programu zapewnienia jakości.
- 24.5. Wszystkie Materiały, które będą użyte do realizacji przedmiotu zamówienia powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w PrBud oraz winny odpowiadać wymaganiom, określonym w Dokumentacji projektowej oraz STWiORB.
- 24.6. Przed dostarczeniem na Teren Budowy lub użyciem do produkcji, Wykonawca przedłoży Inżynierowi Kontraktu wnioski o zatwierdzenie głównych materiałów zawierające kopie wymaganych zgodnie z obowiązującymi przepisami receptur, orzeczeń, atestów oraz deklaracji zgodności na Materiały użyte do wykonania Umowy.
- 24.7. Materiały wykorzystywane przez Wykonawcę w celu wykonania przedmiotu Umowy powinny w szczególności:
- a) odpowiadać wymaganiom określonym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881) oraz STWiORB,
  - b) posiadać wymagane przepisami prawa certyfikaty, aprobaty techniczne, dopuszczenia do stosowania w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w krajach Unii Europejskiej i innych krajach na mocy umów stowarzyszeniowych zawartych z Unią Europejską,
  - c) być dobrane zgodnie z zasadami wiedzy technicznej,
  - d) być przeznaczone i przydatne dla celów, do jakich zostały użyte przy wykonywaniu robót budowlanych,
  - e) być wolne od praw osób trzecich w dacie ich wykorzystania w celu realizacji przedmiotu Umowy.
- 24.8. Wykonawca ma obowiązek wyegzekwowania od dostawców Materiałów określonej Umową jakości i prowadzenia bieżącej kontroli jakości Materiałów, przestrzegania warunków przechowywania w celu zapewnienia ich odpowiedniej jakości oraz uzgodnienia i określenia warunków dostaw Materiałów zapewniających dochowanie terminów realizacji robót określonych Umową.
- 24.9. Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać pomiary i badania Materiałów oraz robót budowlanych zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w odrębnych przepisach oraz STWiORB.
- 24.10. Inżynier Kontraktu może zobowiązać Wykonawcę do:
- a) usunięcia materiałów nie odpowiadających normom jakościowym określonym w pkt 24.7. z Terenu budowy w wyznaczonym terminie lub
  - b) ponownego wykonania robót, jeżeli Materiały lub jakość wykonanych robót nie spełniają wymagań STWiORB lub nie zapewniają możliwości oddania do użytkowania przedmiotu Umowy.
- 24.11. Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do wydanych zgodnie z Umową poleceń Inżyniera Kontraktu w terminie wskazanym przez Inżyniera Kontraktu, Zamawiający, po bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy do wykonania tych poleceń w terminie 14 dni roboczych, ma prawo zlecić powyższe czynności do wykonania przez osoby trzecie na koszt Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.
- 24.12. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli Inżynier Kontraktu ustali, że jakość Materiałów nie odpowiada wymaganiom określonym w pkt 24.7, niezwłocznie zawiadomi o tym fakcie Wykonawcę.
- 24.13. W przypadku wykorzystania do realizacji robót budowlanych przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę nie zaakceptowanych przez Inżyniera Kontraktu Materiałów, które nie są zgodne z pkt 24.7, Inżynier Kontraktu może polecić Wykonawcy niezwłoczny ich demontaż i usunięcie oraz zastąpienie zaakceptowanymi Materiałami.

- 24.14. Materiały i roboty budowlane wskazane przez Inżyniera Kontraktu lub organ upoważniony do kontrolowania budowy powinny być poddawane badaniom służącym potwierdzeniu ich zgodności z odpowiednimi normami i przepisami.
- 24.15. Badania określone w STWiORB, Dokumentacji projektowej i Programie zapewnienia jakości robót Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać na własny koszt.
- 24.16. Bieżące pomiary i badania Materiałów oraz robót budowlanych powinny być prowadzone w miejscu wyprodukowania Materiałów lub na Terenie budowy.
- 24.17. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić odpowiedni system kontroli oraz instrumenty, urządzenia, personel i materiały potrzebne do zbadania jakości i ilości Materiałów i robót budowlanych oraz dostarczyć na własny koszt Inżynierowi Kontraktu wymagane próbki materiałów przed ich wykorzystaniem, stosownie do Programu zapewnienia jakości robót.
- 24.18. Badania Materiałów mogą być przeprowadzone na wniosek i koszt Wykonawcy poza miejscem wyprodukowania i Terenem budowy w zaakceptowanej przez Zamawiającego placówce badawczej.
- 24.19. Inżynier Kontraktu może zażądać od Wykonawcy wykonania badań dodatkowych, innych niż wymagane w STWiORB, lub wykonania dodatkowych badań poza miejscem wyprodukowania lub Terenem budowy dotyczących Materiałów lub robót budowlanych, które budzą uzasadnione wątpliwości, co do ich jakości.
- 24.20. Jeżeli wyniki badań wykażą, że: Materiały bądź roboty budowlane nie są zgodne z wymaganiami STWiORB oraz odpowiednimi normami i nie mają odpowiednich aprobat, koszty tych badań ponosić będzie Wykonawca, jeśli zaś wyniki badań wykażą, że Materiały bądź roboty są zgodne z wymaganiami STWiORB oraz odpowiednimi normami i posiadają odpowiednie aprobaty, koszty tych badań obciążą Zamawiającego.

25. Usuwanie nieprawidłowości i Wad stwierdzonych w czasie robót

- 25.1. W przypadku stwierdzenia przez Inżyniera Kontraktu wykonywania robót budowlanych niezgodnie z Umową lub ujawnienia powstałych z przyczyn obciążających Wykonawcę Wad w robotach budowlanych stanowiących przedmiot Umowy Inżynier Kontraktu jest uprawniony do żądania usunięcia przez Wykonawcę stwierdzonych nieprawidłowości lub Wad w określonym, odpowiednim technicznie terminie nie krótszym niż 3 dni roboczych. Koszt usunięcia nieprawidłowości lub Wad ponosi Wykonawca.
- 25.2. Jeżeli dla ustalenia wystąpienia Wad i ich przyczyn niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, Inżynier Kontraktu może polecić Wykonawcy dokonanie tych czynności na koszt Wykonawcy.
- 25.3. Jeżeli Wykonawca nie usunie Wady w terminie wyznaczonym zgodnie z pkt 25.1., Zamawiający może zlecić usunięcie Wady przez osoby trzecie na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.

26. Odbiory

- 26.1. Wykonawca nie jest uprawniony do zakrycia wykonanej roboty budowlanej bez uprzedniej zgody Inżyniera Kontraktu. Wykonawca, ma obowiązek umożliwić Inżynierowi Kontraktu sprawdzenie każdej roboty budowlanej zanikającej lub która ulega zakryciu.
- 26.2. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru częściowego robót zanikających i ulegających zakryciu wpisem do Dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia o tej gotowości Inżyniera Kontraktu.
- 26.3. Inżynier Kontraktu dokonuje odbioru częściowego zgłoszonych przez Wykonawcę robót zanikających i ulegających zakryciu niezwłocznie, nie później jednak niż 3 od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i potwierdza odbiór robót Protokołem odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz wpisem do Dziennika budowy.
- 26.4. Jeżeli Inżynier Kontraktu uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, jest zobowiązany powiadomić o tym Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż w terminie określonym w pkt 26.3.
- 26.5. W przypadku niezgłoszenia Inżynierowi Kontraktu gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu lub dokonania zakrycia tych robót przed ich odbiorem, Wykonawca jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni.
- 26.6. Odbiór końcowy jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości Robót budowlanych składających się na przedmiot Umowy, na podstawie oświadczenia Kierownika budowy wpisanego do Dziennika budowy i potwierdzenia tego faktu przez Inżyniera Kontraktu, po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru.

- 26.7. Przed zgłoszeniem gotowości do Odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio wpisem do Dziennika budowy w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
- 26.8. W celu dokonania odbioru końcowego Wykonawca przedstawia Inżynierowi Kontraktu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności wskazane w pkt 7.16
- 26.9. Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inżyniera Kontraktu i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
- 26.10. O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot Umowy.
- 26.11. Przystąpienie do Odbioru końcowego następuje w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od dnia zgłoszenia robót do odbioru wpisem do Dziennika budowy.
- 26.12. Jeżeli w toku czynności Odbioru końcowego zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych Wad, uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu Umowy, lub z powodu nieprzeprowadzenia wymaganych prób i sprawdzeń, Zamawiający może przerwać Odbiór końcowy, wyznaczając Wykonawcy termin do wykonania robót, usunięcia Wad lub przeprowadzenia prób i sprawdzeń, uwzględniający złożoność ich techniczną, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności Odbioru końcowego.
- 26.13. Komisja sporządza Protokół Odbioru końcowego robót. Podpisany Protokół odbioru końcowego robót jest podstawą do dokonania końcowych rozliczeń Stron.
- 26.14. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru nieistotnych Wad przedmiotu Umowy, Strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia Wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie Wad w terminie lub w sposób ustalony w Protokole odbioru końcowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia Wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
- 26.15. Za dzień faktycznego Odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli Stron Umowy Protokołu odbioru końcowego robót.
- 26.1. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są:
  - a) na żądanie Stron w przypadku wystąpienia wad,
  - b) na 30 dni roboczych przed upływem okresu rękojmi i gwarancji jakości.
- 26.2. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a Zamawiający jest wówczas zobowiązany przesłać Wykonawcy protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych Wad gwarancyjnych w określonym przez Zamawiającego terminie.
- 26.3. Przeglądy gwarancyjne polegają na ocenie robót związanych z usunięciem Wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości.
- 26.4. Jeżeli Wykonawca nie usunie Wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości w określonym przez Zamawiającego terminie, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia Wady, Zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia Wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
- 26.5. Odbiór gwarancyjny będzie dokonywany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inżyniera Kontraktu, i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy.
- 26.6. Odbiór gwarancyjny potwierdzany jest Protokołem odbioru usunięcia Wad, sporządzanym po usunięciu wszystkich Wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji. Odbioru ostatecznego dokonuje się po upływie okresu gwarancji jakości.
- 26.7. Odbiór ostateczny służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich Wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości, w celu potwierdzenia usunięcia tych Wad i potwierdzenia wypełnienia przez Wykonawcę wszystkich obowiązków wynikających z Umowy.
- 26.8. Z Odbioru ostatecznego sporządza się przed upływem okresu gwarancji Protokół odbioru ostatecznego.
- 26.9. Jeżeli podczas Odbioru ostatecznego okaże się, że nie zostały usunięte wszystkie Wady, co skutkuje niemożliwością użytkowania obiektu, którego dotyczą roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy,

Zamawiający przerywa Odbiór ostateczny zaś Wykonawca jest zobowiązany przedłużyć odpowiednio okres gwarancji. Zamawiający wyznacza termin Odbioru ostatecznego, do upływu którego Wykonawca jest zobowiązany usunąć Wady.

27. Wynagrodzenie i warunki płatności

27.1. Zasady ogólne

- 27.1.1. Strony ustalają ryczałtowe Wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy, zgodnie z Ofertą Wykonawcy, na kwotę w wysokości netto ... zł (słownie: ... złotych) wraz z podatkiem ... % VAT w wysokości ... zł (słownie: ... złotych), co łącznie stanowi kwotę brutto w wysokości ... zł (słownie: ..... złotych).
- 27.1.2. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu Umowy jest wynagrodzeniem ryczałtowym.
- 27.1.3. Zamawiający zapłaci Wykonawcy umówione Wynagrodzenie wyliczone zgodnie z zasadami określonymi Umową.
- 27.1.4. Rozliczenie za wykonanie robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy będzie dokonywane na podstawie rachunków lub faktur VAT częściowych i rachunku lub faktury VAT końcowej.
- 27.1.5. Wysokość płatności miesięcznych dokonywanych na podstawie rachunków lub faktur VAT częściowych nie jest limitowana, z zastrzeżeniem, że wysokość płatności należnej na podstawie rachunku lub faktury VAT końcowej nie może być mniejsza niż 10 % kwoty Wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 27.1.1.
- 27.1.6. Okresowe płatności za wykonane na podstawie Umowy roboty budowlane są dokonywane powykonawczo, na podstawie zatwierdzonych przez Inżyniera Kontraktu kart obmiaru, w terminach określonych Umową na podstawie wystawionych rachunków lub faktur VAT z uwzględnieniem potrąceń wynikających z Umowy, na kwoty potwierdzone przez Inżyniera Kontraktu w sporządzonych przez Wykonawcę zestawieniach wartości ukończonych robót. Końcowa płatność za wykonane na podstawie Umowy roboty budowlane będzie zapłacona po podpisaniu Protokołu odbioru całości Przedmiotu zamówienia w kwocie nie mniejszej niż 10% wartości Wynagrodzenia. Rozliczanie okresowych płatności na podstawie kart obmiaru nie ma wpływu na rodzaj umówionego wynagrodzenia (wynagrodzenie ryczałtowe).
- 27.1.7. Zapłata wynagrodzenia i wszystkie inne płatności dokonywane na podstawie Umowy będą realizowane przez Zamawiającego w złotych polskich.
- 27.1.8. Wynagrodzenie Wykonawcy uwzględnia wszystkie obowiązujące w Polsce podatki, łącznie z VAT oraz opłaty celne i inne opłaty związane z wykonywaniem robót.
- 27.1.9. Należności za wykonane roboty budowlane będą wpłacane przez Zamawiającego na konto bankowe Wykonawcy, lub odpowiednio Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy, wskazane przez Wykonawcę, lub odpowiednio przez Podwykonawcę i dalszego Podwykonawcę, na podstawie rachunku lub faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę, przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, za dzień zapłaty uznaje się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
- 27.1.10. Dane Zamawiającego do wystawienia faktury:
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin, NIP:8513073563

Wszystkie faktury wystawiane przez Wykonawcę muszą zawierać zapis, wyraźne odniesienie do projektu LIFE+ (tj, numer i tytuł lub skrócony tytuł projektu).
Wszystkie faktury wystawiane przez Wykonawcę muszą być na tyle szczegółowe, aby można było zidentyfikować poszczególne elementy w ramach dostarczonej usługi (tj. aby zawierały przejrzysty opis i koszt każdego elementu).
- 27.1.11. Wynagrodzenie należne Wykonawcy jest wynagrodzeniem brutto i jest ustalone z zastosowaniem stawki VAT obowiązującej w chwili podpisania Umowy.
- 27.1.12. Niezależnym od Stron warunkiem przekazania środków z tytułu wynagrodzenia jest dostępność środków w planie finansowym Zamawiającego, zależnych od transferów dokonanych przez Unię Europejską oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- 27.1.13. Jeżeli płatność w postaci zaliczki z Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wynikająca z umowy o przyznanie dotacji, LIFE13 NAT/PL/000009: Active protection of water-crowfoots habitats and restoration of wildlife corridor in the River Drawa basin in Poland /Czynna ochrona siedlisk włosieniczników i udrożnienie korytarza ekologicznego zlewni rzeki Drawy w Polsce/, nie wpłynie na konto Zamawiającego w terminie umożliwiającym dochowanie terminu zapłaty wynagrodzenia o

którym mowa w pkt 27.1.3. wypłata nastąpi w terminie 30 dni od dnia Uruchomienia rezerwy celowej przeznaczonej na sfinansowanie powyższego zadania, na co Wykonawca wyraża zgodę.

27.2. Rozliczenia okresowe

- 27.2.1. W celu dokonania rozliczenia okresowego Wykonawca przedstawia Inżynierowi Kontraktu, do 20 dnia każdego miesiąca po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie lub, odpowiednio, w okresach krótszych, ustalonych między Stronami zestawienie wartości wykonanych robót budowlanych, pomniejszone o zsumowane kwoty poprzednio zafakturowane z uwzględnieniem potrąceń. Do zestawienia, dla każdej kompletnej zakończonej części robót według pozycji w TER, będzie załączona dokumentacja powykonawcza i jakościowa według wykazu zaakceptowanego przez Inżyniera Kontraktu.
- 27.2.2. Inżynier Kontraktu sprawdza dokumentację, zakres i wartości wykonanych robót, dokonuje ewentualnych korekt przedłożonych zestawień, o których mowa w pkt 27.2.1. oraz potwierdza kwoty należne do zapłaty Wykonawcy w ciągu 14 dni roboczych od dnia otrzymania zestawień.
- 27.2.3. Inżynier Kontraktu wraz z przekazaniem Wykonawcy potwierdzenia rozliczenia okresowego przekazuje Zamawiającemu informację (okresowe świadectwo płatności) na temat zaakceptowanego rozliczenia okresowego potwierdzającą należną Wykonawcy kwotę wynagrodzenia.

27.3. Rozliczenia końcowe

- 27.3.1. Z wnioskiem o Odbiór końcowy Wykonawca przedstawia Inżynierowi Kontraktu szczegółowe rozliczenie wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy wraz z dokumentami formalnymi i jakościowymi określonymi w Umowie w kwocie nie mniejszej niż 10% wartości Wynagrodzenia.
- 27.3.2. Inżynier Kontraktu sprawdza zakres wykonanych robót i potwierdza kwotę należną do zapłaty Wykonawcy w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy.
- 27.3.3. Inżynier Kontraktu wzywa Wykonawcę do złożenia wyjaśnień lub uzupełnień szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do jego prawidłowości.
- 27.3.4. Wykonawca składa wyjaśnienia i uzupełnienia, o których mowa w pkt 27.3.3. oraz dokonuje korekt rozliczenia wynagrodzenia, uzgodnionych z Inżynierem Kontraktu.
- 27.3.5. Jeżeli rozliczenie końcowe przedstawione przez Wykonawcę po korektach, o których mowa w pkt 27.3.4. będzie nadal nieprawidłowe, Inżynier Kontraktu przedstawi Zamawiającemu do zatwierdzenia wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
- 27.3.6. Potwierdzone przez Inżyniera Kontraktu rozliczenie (końcowe świadectwo płatności) stanowi załącznik do Protokołu odbioru końcowego.
- 27.3.7. Podstawę do zwolnienia zatrzymanej przez Zamawiającego części zabezpieczenia należytego wykonania Umowy stanowić będzie Protokół odbioru końcowego robót.

27.4. Płatności

- 27.4.1. Płatności są realizowane w terminie nie dłuższym niż 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez Zamawiającego wystawionej przez Wykonawcę faktury VAT lub rachunku z uwzględnieniem potrąceń wynikających z Umowy, na kwoty potwierdzone przez Inżyniera Kontraktu w zestawieniach wartości wykonanych robót, zgodnie z protokołami odbioru robót.
- 27.4.2. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć, wraz z okresowym rozliczeniem należnego mu wynagrodzenia, oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o uregulowaniu względem nich wszystkich należności lub dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, dotyczące tych należności których termin upłynął w poprzednim okresie rozliczeniowym. Oświadczenia, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składających je Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców lub inne dowody na potwierdzenie dokonanej zapłaty wynagrodzenia powinny potwierdzać brak zaległości Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych w tym okresie wynagrodzeń Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców wynikających z Umów o podwykonawstwo. Kopia Umowy o podwykonawstwo wraz z załączonymi do niej dokumentami stanowi załącznik do Umowy.
- 27.4.3. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez Zamawiającego Umowie o podwykonawstwo, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.

- 27.4.4. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej zawiadomi Wykonawcę o żądaniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy oraz wezwie Wykonawcę do zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w terminie 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania.
- 27.4.5. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag, o których mowa w pkt 27.4.4., podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, Zamawiający może:
- a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty lub
  - b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości co do wysokości kwoty należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy,
  - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
- 27.4.6. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy należne wynagrodzenie, będące przedmiotem żądania, o którym mowa w pkt 27.4.3., jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca udokumentuje jego zasadność fakturą VAT lub rachunkiem oraz dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór robót, a Wykonawca nie złoży w trybie określonym w pkt 27.4.4. uwag wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu uchybienia terminowi zapłaty.
- 27.4.7. Równowartość kwoty zapłaconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, bądź skierowanej do depozytu sądowego, Zamawiający potrąci z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
- 27.4.8. Podstawą wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia, przypadającego na kolejne okresy rozliczeniowe, będą wystawione przez Wykonawcę: rachunek lub faktura VAT, o których mowa w pkt 27.4.1., przedstawione Zamawiającemu wraz:
- a) z protokołem Odbioru częściowego zakończonego etapu robót, w którym będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, lub do którego będą załączone protokoły odbioru części robót wykonanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców w ramach odbieranego etapu robót,
  - b) z kopiami faktur VAT lub rachunków wystawionych przez zaakceptowanych przez Zamawiającego Podwykonawców i dalszych Podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy i usługi,
  - c) z kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności albo ze sporządzonymi nie więcej niż 5 dni przed upływem terminu płatności oświadczeniami Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o nie zaleganiu z płatnościami wobec nich przez Wykonawcę lub przez Podwykonawców,
  - d) a w przypadku braku robót budowlanych, dostaw lub usług zrealizowanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców przed dniem Odbioru częściowego robót budowlanych, lub jeżeli roszczenia Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców nie były jeszcze wymagalne – wraz z oświadczeniami Podwykonawców lub dalszych podwykonawców w tym zakresie.
- 27.4.9. Jeżeli Wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą VAT lub rachunkiem dokumentów, o których mowa w pkt 27.4.8., Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez Wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w pkt 27.4.8, nie skutkuje nie dotrzymaniem przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
- 27.4.10. Zamawiający jest uprawniony do żądania i uzyskania od Wykonawcy niezwłocznie wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących dokumentów składanych wraz z wnioskami o płatność.
- 27.4.11. Wykonawca przekazuje Zamawiającemu pisemne uwagi, o których mowa pkt 27.4.4 zawierające szczegółowe uzasadnienie zajętego stanowiska co do zakresu i charakteru robót budowlanych, dostaw i usług realizowanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, prawidłowości ich wykonania, oraz co do wypełnienia przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę postanowień Umowy o podwykonawstwo w zakresie mającym wpływ na wymagalność roszczenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, a także co do innych okoliczności mających wpływ na tę wymagalność.
- 27.4.12. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od dokonania bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy i do wypłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w pkt 27.4.4 i wykaże niezasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag o których mowa w pkt 27.4.4, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie wykażą zasadności takiej płatności.
- 27.4.13. Zamawiający może dokonać bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w pkt 27.4.4 i potwierdzi zasadność takiej płatności, lub

jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, o których mowa w pkt 27.4.4, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykażą zasadność takiej płatności.

- 27.4.14. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będzie kopia faktury VAT lub rachunku Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, przedstawiona Zamawiającemu wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopią protokołu odbioru przez Wykonawcę lub Podwykonawcę robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.
- 27.4.15. Bezpośrednia płatność dokonywana przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będzie obejmować wyłącznie należne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu opóźnienia w zapłacie należnego wynagrodzenia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę i będzie dotyczyć wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego Umowy o podwykonawstwo robót budowlanych lub Umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług.
- 27.4.16. Dokonanie bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje umorzeniem wierzytelności przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.
- 27.4.17. Zamawiający dokona bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w terminie 30 dni od dnia pisemnego potwierdzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przez Zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
- 27.4.18. Zamawiający może złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zasadniczych wątpliwości co do wysokości należnej zapłaty lub co do podmiotu, któremu płatność należy się, co uznaje się za równoznaczne z wykonaniem w zakresie objętym zdeponowaną kwotą zobowiązania Zamawiającego względem Wykonawcy.
- 27.4.19. Odpowiedzialność Zamawiającego wobec Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy z tytułu płatności bezpośrednich za wykonanie robót budowlanych jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należności za wykonanie tych robót budowlanych, wynikającej z Umowy. W przypadku różnic w cenach jednostkowych za wykonane roboty pomiędzy cenami jednostkowymi określonymi Umową o podwykonawstwo a cenami jednostkowymi określonymi Umową Zamawiający uzna i wypłaci Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy na podstawie wystawionej przez niego faktury VAT lub rachunku wyłącznie kwotę należną na podstawie cen jednostkowych określonych Umową.
- 27.4.20. W przypadku, gdy Podwykonawcy lub dalsi Podwykonawcy, uprawnieni do uzyskania od Zamawiającego płatności bezpośrednich, nie wystawili żadnych rachunków lub faktur VAT w danym okresie rozliczeniowym, i Wykonawca załączy do wystawianego rachunku lub faktury VAT oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców potwierdzające tę okoliczność, cała kwota wynikająca z faktury VAT lub rachunku zostanie wypłacona przez Zamawiającego Wykonawcy.
- 27.4.21. Do rachunku lub faktury VAT końcowej za wykonanie przedmiotu Umowy Wykonawca dołączy oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o pełnym zafakturowaniu lub przez nich lub objęciu wystawionymi przez nich rachunkami zakresu robót wykonanych zgodnie z Umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych robót do wysokości objętej płatnością końcową.

27.5. Wierzytelności

- 27.5.1. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z Umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego, pod rygorem nieważności.
- 27.5.2. W przypadku Wykonawcy będącego Konsorcjum, z wnioskiem do Zamawiającego o wyrażenie zgody na dokonanie czynności, o której mowa w pkt 27.5.1., występuje podmiot reprezentujący wszystkich członków Konsorcjum, zgodnie z posiadanym pełnomocnictwem.
- 27.5.3. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w pkt 27.5.1. dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich Podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
- 27.5.4. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.

28. Prawa autorskie

- 28.1. Z chwilą przyjęcia przez Zamawiającego utworów powstałych w związku z realizacją niniejszej Umowy (lub przyjmowanej przez niego części), w ramach wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy, Wykonawca przenosi na rzecz Zamawiającego bezwarunkowo, bez dodatkowych opłat, całość autorskich praw majątkowych do wszystkich utworów w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o Prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.), stworzonych na potrzeby realizacji przedmiotu Umowy, lub odpowiednio całość nieograniczonych czasowo i terytorialnie niewyłącznych licencji, niezbędnych do korzystania z przekazanych utworów, w szczególności takich jak: raporty, mapy, wykresy, rysunki, plany, dane statystyczne, ekspertyzy, obliczenia, programy komputerowe przeznaczone do sterowania urządzeniami, instalacjami itp. obiektów i inne dokumenty oraz broszury przekazane Zamawiającemu w wykonaniu niniejszej Umowy, zwanych dalej utworami; bez dodatkowych oświadczeń stron w tym zakresie wraz z wyłącznym prawem do wykonywania i zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich, na polach eksploatacji wskazanych w pkt 28.2. Równocześnie Wykonawca przenosi na rzecz Zamawiającego własność wszelkich egzemplarzy lub nośników, na których utrwalono ww. utwory, które przekaże Zamawiającemu stosownie do postanowień niniejszej Umowy.
- 28.2. Zamawiający z chwilą przeniesienia na niego autorskich praw majątkowych i praw zależnych do utworów wchodzących w skład ww. dokumentacji lub jej części będzie mógł korzystać z niej w całości lub w części, na następujących polach eksploatacji:
- utrwalenie i zwielokrotnianie dowolnymi technikami, w tym drukarskimi, poligraficznymi, reprograficznymi, informatycznymi, cyfrowymi, w tym kserokopie, slajdy, reprodukcje komputerowe, odręcznie i odmianami tych technik,
  - wykorzystywanie wielokrotne utworu do realizacji celów, zadań i inwestycji Zamawiającego,
  - wykorzystanie do opracowania wniosku o dofinansowanie z funduszy UE,
  - wprowadzanie do pamięci komputera,
  - wykorzystanie w zakresie koniecznym dla prawidłowej eksploatacji utworu w przedsiębiorstwie Zamawiającego w dowolnym miejscu i czasie w dowolnej liczbie,
  - udostępnianie wykonawcom, w tym także wykonanych kopii,
  - najem, dzierżawa,
  - wielokrotne wykorzystywanie do opracowania i realizacji projektu technicznego z przedmiotami i kosztorysami inwestorskimi,
  - rozpowszechnianie w inny sposób w tym: wprowadzanie do obrotu, ekspozycja, publikowanie części lub całości, opracowania,
  - przetwarzanie, wprowadzanie zmian, poprawek i modyfikacji.
- 28.3. Postanowienia pkt 28.1. i 28.2 stosuje się odpowiednio do zmian utworów wchodzących w skład ww. dokumentacji w ramach nadzoru autorskiego dokonane podczas wykonywania prac objętych tą dokumentacją.
- 28.4. Strony ustalają, iż rozpowszechnianie na polach eksploatacji określonych w pkt 28.2 może następować w całości, w części, fragmentach, samodzielnie, w połączeniu z dziełami innych podmiotów, w tym jako część dzieła zbiorowego, po zarchiwizowaniu w formie elektronicznej i drukowanej, po dokonaniu opracowań, przystosowań, uzupełnień lub innych modyfikacji, itd.
- 28.5. W przypadku wystąpienia przez jakąkolwiek osobę trzecią w stosunku do Zamawiającego z roszczeniem z tytułu naruszenia praw autorskich, zarówno osobistych, jak i majątkowych, jeżeli naruszenie nastąpiło w związku z nienależytym wykonaniem dokumentacji w ramach Kontraktu przez Wykonawcę, Wykonawca:
- przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń;
  - w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego wstąpi do procesu po stronie Zamawiającego i pokryje wszelkie koszty związane z udziałem Zamawiającego w postępowaniu sądowym oraz ewentualnym postępowaniu egzekucyjnym, w tym koszty obsługi prawnej postępowania;
  - poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych związanych z naruszeniem praw autorskich majątkowych lub osobistych osoby lub osób zgłaszających roszczenia.
- 28.6. Jeżeli do czasu odstąpienia od Umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego autorskie prawa majątkowe, o których mowa w pkt 28.1., nie zostaną przeniesione na Zamawiającego, przejście tych praw na Zamawiającego nastąpi z chwilą odstąpienia.

29. Uprawnienia z tytułu rękojmi i gwarancji jakości

- 29.1. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego odpowiedzialność z tytułu rękojmi za Wady przedmiotu Umowy przez okres 6 lat od daty Odbioru końcowego robót, na zasadach określonych w KC.
- 29.2. Wykonawca udziela Zamawiającemu na wykonane roboty budowlane, stanowiące przedmiot Umowy, gwarancji jakości na okres 6 lat, licząc od daty Odbioru końcowego robót na warunkach określonych w Kartce Gwarancyjnej, której wzór załączony jest do Umowy.

- 29.3. Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu niezbędny dokument gwarancyjny wypełnioną i podpisaną Kartę Gwarancyjną zgodną ze wzorem załączonym do Umowy w dacie Odbioru końcowego.
- 29.4. W przypadku, gdy Wykonawca nie przystępuje do usuwania Wad lub usunie Wady w sposób nienależyty, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie KC, może powierzyć usunięcie Wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze), po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu dodatkowego terminu nie krótszego niż 14 dni roboczych.
- 29.5. Usunięcie Wad następuje na koszt i ryzyko Wykonawcy.
- 29.6. Udzielone rękojmia i gwarancja nie naruszają prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w KC.

30. Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

- 30.1. Zamawiający oświadcza, że Wykonawca przed zawarciem Umowy wniósł na jego rzecz Zabezpieczenie należytego wykonania umowy na zasadach określonych w przepisach ustawy Pzp na kwotę równą 10 % Ceny ofertowej brutto.
- 30.2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ma na celu zabezpieczenie i ewentualne zaspokojenie roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy przez Wykonawcę, w tym usunięcia Wad, w szczególności roszczeń Zamawiającego wobec Wykonawcy o zapłatę kar umownych.
- 30.3. Beneficjentem Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy jest Zamawiający.
- 30.4. Koszty Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy ponosi Wykonawca. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zachowało moc wiążącą w okresie wykonywania Umowy oraz w okresie rękojmi za Wady fizyczne. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania Zamawiającego o faktycznych lub prawnych okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na moc wiążącą Zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz na możliwość i zakres wykonywania przez Zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia.
- 30.5. Kwota w wysokości ... (słownie: ...) PLN stanowiąca 70 % Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostanie zwrócona w terminie 30 dni od dnia Odbioru końcowego robót.
- 30.6. Kwota pozostawiona na Zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za Wady fizyczne, wynosząca 30% wartości Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. ... (słownie: ...) PLN, zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie tego okresu.
- 30.7. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy Zabezpieczenia należytego wykonania umowy na jedną lub kilka form, o których mowa w przepisach Pzp, pod warunkiem, że zmiana formy Zabezpieczenia zostanie dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
- 30.8. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostaje w dyspozycji Zamawiającego i zachowuje swoją ważność na czas określony w Umowie.
- 30.9. Jeżeli nie zajdzie powód do realizacji zabezpieczenia w całości lub w części, podlega ono zwrotowi Wykonawcy odpowiednio w całości lub w części w terminach, o których mowa w pkt 30.6. i pkt 30.7. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego Zamawiającego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
- 30.10. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jakakolwiek kwota należna Zamawiającemu od Wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nie
- 30.11. należytych wykonaniem Umowy nie zostanie zapłacona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez Wykonawcę pisemnego wezwania do zapłaty.
- 30.12. Jeżeli okres ważności Zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest krótszy niż wymagany okres jego ważności, Wykonawca jest zobowiązany ustanowić nowe Zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie później niż na 30 dni przed wygaśnięciem ważności dotychczasowego Zabezpieczenia.
- 30.13. Jeżeli Wykonawca w terminie określonym w pkt 30.12 nie przedłoży Zamawiającemu nowego Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Zamawiający będzie uprawniony do zrealizowania dotychczasowego Zabezpieczenia w trybie wypłaty całej kwoty, na jaką w dacie wystąpienia z roszczeniem opiewać będzie dotychczasowe Zabezpieczenie.

- 30.14. Zamawiający zwróci Wykonawcy środki pieniężne otrzymane z tytułu realizacji Zabezpieczenia należytego wykonania umowy po przedstawieniu przez Wykonawcę nowego zabezpieczenia albo w terminie zwrotu danej części Zabezpieczenia.

31. Zmiana Umowy

- 31.1. Strony mają prawo do przedłużenia Terminu zakończenia robót o okres trwania przyczyn, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie Terminu zakończenia robót, w następujących sytuacjach:
- a) jeżeli przyczyny, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie Terminu zakończenia robót będą następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, w szczególności będą następstwem nieterminowego przekazania Terenu budowy, konieczności zmian Dokumentacji projektowej w zakresie, w jakim ww. okoliczności miały lub będą mogły mieć wpływ na dotrzymanie Terminu zakończenia robót,
  - b) gdy wystąpią niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiające prawidłowe wykonanie robót, w szczególności z powodu technologii realizacji prac określonej: Umową, normami lub innymi przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - c) gdy wystąpi konieczność wykonania robót zamiennych lub innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy ze względu na zasady wiedzy technicznej, oraz udzielenia zamówień dodatkowych, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu Umowy, wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
  - d) wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji państwowej lub sądowej, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - e) gdy wystąpią opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - f) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania robót z powodu nie dopuszczania do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - g) wystąpienia Siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami
  - h) wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
  - i) wystąpienia warunków Terenu budowy odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, w szczególności napotkania niezinventaryzowanych lub błędnie zinventaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych.
  - j) Wstrzymanie robót budowlanych przez Zamawiającego z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy.
- 31.2. Za zgodą Stron dopuszcza się zmiany Umowy w zakresie Materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy w następujących sytuacjach:
- a) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętej przedmiotem Umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w Dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych Wad tej Dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
  - b) konieczności realizacji robót wynikających z wprowadzenia w Dokumentacji projektowej zmian uznanych za nieistotne odstępstwo od projektu budowlanego, wynikających z art. 36a ust. 1 PrBud,
  - c) wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
  - d) wystąpienia warunków Terenu budowy odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji projektowej, w szczególności napotkania niezinventaryzowanych lub błędnie zinventaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych,
  - e) konieczności zrealizowania przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa, lub w celu zwiększenia trwałości, funkcjonalności, jakości lub estetyki przedmiotu Umowy
  - f) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
  - g) wystąpienia Siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami.
  - h) zaniechania wykonania części robót

- 31.3. Zamawiający jest uprawniony do żądania zmiany sposobu rozliczania Umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy w związku ze zmianami zawartej przez Zamawiającego umowy o dofinansowanie projektu lub zmianami wytycznych dotyczących realizacji projektu.
- 31.4. Strony mogą dokonać zmiany wynagrodzenia Wykonawca w przypadku:
- zmiany stawki podatku VAT
  - wystąpienia robót zamiennych,
  - zaniechania wykonania części robót
  - sytuacji określonych w pkt 31.1, 31.2 Umowy
- 31.5. Strony mogą dokonać zmiany Umowy, polegającej na wprowadzeniu do realizacji Umowy Podwykonawcy.
- 31.6. Jeżeli Wykonawca uważa się za uprawnionego do przedłużenia Terminu zakończenia robót na podstawie pkt 31.1. Umowy, zmiany Umowy w zakresie Materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy na podstawie pkt 31.2. lub zmiany Umowy na innej podstawie wskazanej w niniejszej Umowie, zobowiązany jest do przekazania Inżynierowi Kontraktu wniosku dotyczącego zmiany Umowy wraz z dokumentami i opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do żądania takiej zmiany, wyliczenia zmiany Wynagrodzenia Wykonawcy i projektu zmienionej TER.
- 31.7. Wniosek, o którym mowa w pkt 31.6. powinien zostać przekazany niezwłocznie, jednakże nie później niż w terminie do 14 dni roboczych od dnia, w którym Wykonawca dowiedział się, lub powinien dowiedzieć się o danym zdarzeniu lub okolicznościach.
- 31.8. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia bieżącej dokumentacji koniecznej dla uzasadnienia żądania zmiany i przechowywania jej na Terenie budowy lub w innym miejscu wskazanym przez IK.
- 31.9. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w pkt 31.6. Inżynier Kontraktu jest uprawniony, bez dokonywania oceny jego zasadności, do kontroli dokumentacji, o której mowa w pkt 31.8. i wydania Wykonawcy polecenia prowadzenia dalszej dokumentacji bieżącej uzasadniającej żądanie zmiany.
- 31.10. Wykonawca jest zobowiązany do okazania do wglądu IK dokumentację, o której mowa w pkt 31.9. i przedłożenia na żądanie Inżyniera Kontraktu jej kopii.
- 31.11. W terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku, o którym mowa w pkt 31.6. wraz z propozycją wyceny robót i informacji uzasadniających żądanie zmiany Umowy, Inżynier Kontraktu zobowiązany jest do pisemnego ustosunkowania się do zgłoszonego żądania zmiany Umowy, i odpowiednio propozycji wyceny robót, i przekazania go Zamawiającemu wraz z uzasadnieniem, zarówno w przypadku odmowy, jak i akceptacji żądania zmiany.
- 31.12. W terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania żądania zmiany, zaopiniowanego przez Inżyniera Kontraktu, Zamawiający powiadomi Wykonawcę o akceptacji żądania zmiany Umowy i terminie podpisania aneksu do Umowy lub odpowiednio o braku akceptacji zmiany.
- 31.13. Wszelkie zmiany Umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu Umowy, pod rygorem nieważności,.
- 31.14. W razie wątpliwości, przyjmuje się, że nie stanowią zmiany Umowy następujące zmiany:
- danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną Umowy,
  - danych teleadresowych,
  - danych rejestrowych,
  - będące następstwem sukcesji uniwersalnej po jednej ze stron Umowy.

32. Odstąpienie od Umowy przez Zamawiającego

- 32.1. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy w terminie do 60 dni od dnia uzyskania przez niego wiedzy o okoliczności uzasadniającej odstąpienie, jeżeli Wykonawca:
- z przyczyn zawinionych nie wykonuje Umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub należytego wykonywania Umowy w wyznaczonym, uzasadnionym technicznie terminie, nie zadośćuczyni żądaniu Zamawiającego,
  - bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie robót na okres dłuższy niż 14 dni robocze i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w okresie 7 dni roboczych od dnia doręczenia Wykonawcy dodatkowego wezwania,
  - z przyczyn zawinionych nie przystąpił do odbioru Terenu budowy albo nie rozpoczął robót albo pozostaje w zwłoce z realizacją robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie Terminu zakończenia robót,
  - nie realizuje zaakceptowanego przez Zamawiającego Programu naprawczego, pomimo pisemnego wezwania do realizacji jego postanowień,
  - podzleca całość robót lub dokonuje części Umowy, jej części bez zgody Zamawiającego,

- f) podzleca jakąkolwiek część przedmiotu Umowy, co do której Zamawiający nałożył obowiązek wykonania przez Wykonawcę własnymi siłami, z zastrzeżeniem podzlecenia ..... (*podmiot trzeci*);
  - g) w razie konieczności:
    - co najmniej 2-krotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty przez Zamawiającego lub
    - konieczności dokonania bezpośrednich płatności na sumę większą niż 5% wartości Umowy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
- 32.2. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach; w tym przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy.
- 32.3. Wykonawca udziela rękojmi i gwarancji jakości w zakresie określonym w Umowie na część zobowiązania wykonaną przed odstąpieniem od Umowy.
- 32.4. Odstąpienie od Umowy następuje za pośrednictwem listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w formie pisma złożonego w siedzibie Wykonawcy za pokwitowaniem, z chwilą otrzymania oświadczenia o odstąpieniu przez Wykonawcę.

33. Odstąpienie od Umowy przez Wykonawcę

- 33.1. Wykonawca będzie uprawniony do odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni od dnia pozyskania wiedzy o powstaniu okoliczności uzasadniającej odstąpienie, w przypadku, gdy Wykonawca nie otrzyma kwoty należnej według protokołu odbioru i załączonego do niego zestawienia wartości wykonanych robót w terminie 90 dni od upływu terminu płatności, z wyjątkiem uzasadnionych potrąceń w szczególności z tytułu roszczeń Zamawiającego lub kar umownych, na skutek polecenia IK działającego w imieniu Zamawiającego dokonanego wpisem do Dziennika budowy przerwa lub opóźnienie w wykonywaniu robót trwa dłużej niż 90 dni, bez należytego uzasadnienia.
- 33.2. Odstąpienie od Umowy następuje za pośrednictwem listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w formie pisma złożonego w siedzibie Zamawiającego za pokwitowaniem, z chwilą otrzymania oświadczenia o odstąpieniu przez Zamawiającego.

34. Obowiązki Wykonawcy i Zamawiającego w związku z odstąpieniem od Umowy

- 34.1. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego, Wykonawca ma obowiązek:
- a) natychmiast wstrzymać wykonywanie robót, poza mającymi na celu ochronę życia i własności, i zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym oraz zabezpieczyć Teren budowy i opuścić go najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego,
  - b) przekazać znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty, w tym należące do Zamawiającego, urządzenia, materiały i inne prace, za które Wykonawca otrzymał płatność oraz inną, sporządzoną przez niego lub na jego rzecz, Dokumentację projektową, najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego.
- 34.2. W terminie 14 dni od daty odstąpienia od Umowy, Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających. W przypadku niezgłoszenia w tym terminie gotowości do odbioru, Zamawiający ma prawo przeprowadzić odbiór jednostronny.
- 34.3. Wykonawca niezwłocznie, a najpóźniej w terminie do 7 dni od dnia zawiadomienia o odstąpieniu od Umowy z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, usunie z Terenu budowy urządzenia Zaplecza budowy przez niego dostarczone lub wniesione materiały i urządzenia, niestanowiące własności Zamawiającego lub ustali zasady przekazania tego majątku Zamawiającemu.
- 34.4. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego, Zamawiający zobowiązany jest do dokonania w terminie 7 dni do odbioru robót przerwanych i zabezpieczających oraz przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór Terenu budowy.
- 34.5. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zorganizować usunięcie sprzętu i robót tymczasowych na swój koszt i ryzyko. W przypadku niewypełnienia przez Wykonawcę powyższego obowiązku, Zamawiający uprawniony jest do usunięcia sprzętu i robót tymczasowych na koszt i ryzyko Wykonawcy.
- 34.6. Wykonawca ma obowiązek zastosowania się do zawartych w oświadczeniu o odstąpieniu poleceń Zamawiającego dotyczących ochrony własności lub bezpieczeństwa robót.

35. Rozliczenia w związku z odstąpieniem od Umowy

- 35.1. W terminie 30 dni od dnia odstąpienia od Umowy, Wykonawca przy udziale Inżyniera Kontraktu, sporządzi szczegółowy protokół odbioru robót przerwanych i robót zabezpieczających według stanu na dzień odstąpienia, który stanowi podstawę do wystawienia przez Wykonawcę faktury lub rachunku.
- 35.2. Wykonawca zobowiązany jest do dokonania i dostarczenia Inżynierowi Kontraktu inwentaryzacji robót według stanu na dzień odstąpienia.
- 35.3. Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez niego do realizacji innych robót nieobjętych Umową, jeżeli odstąpienie nastąpiło z przyczyn niezależnych od Wykonawcy w celu zwrotu kosztów ich nabycia.
- 35.4. Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie za roboty wykonane do dnia odstąpienia według cen na dzień odstąpienia, pomniejszone o roszczenia Zamawiającego z tytułu kar umownych oraz ewentualne roszczenia o obniżenie ceny na podstawie rękojmi i gwarancji lub inne roszczenia odszkodowawcze oraz pokryje koszty za zakupione materiały i urządzenia nienadające się do wbudowania w inny obiekt.
- 35.5. Szczegółowy protokół robót odbioru robót przerwanych i robót zabezpieczających w toku, inwentaryzacja robót i wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń oraz rozliczenie w formie jak do rozliczenia końcowego, po sprawdzeniu i uzyskaniu rekomendacji Inżyniera Kontraktu i zatwierdzeniu przez Zamawiającego, stanowią podstawę do wystawienia przez Wykonawcę odpowiedniej faktury VAT lub rachunku.
- 35.6. Koszty dodatkowe poniesione na zabezpieczenie robót i Terenu budowy oraz wszelkie inne uzasadnione koszty związane z odstąpieniem od Umowy ponosi Strona, z przyczyn której odstąpiono od Umowy.

36. Kary umowne

- 36.1. Zamawiający jest uprawniony do naliczenia Wykonawcy następujących kar umownych:
  - a) za zwłokę Wykonawcy w stosunku do Terminu zakończenia robót w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jaki upłynie pomiędzy Terminem zakończenia robót a faktycznym dniem zakończenia robót,
  - b) za zwłokę Wykonawcy w wykonaniu określonego w Umowie przedmiotu Odbioru częściowego w stosunku do aktualnego Harmonogramu rzeczowo-finansowego – w wysokości 0,05 % wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki.
  - c) za zwłokę Wykonawcy w usunięciu Wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi za Wady fizyczne lub gwarancji jakości – w wysokości 0,05 % wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy, za wykonany przedmiot odbioru, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki liczony od dnia upływu terminu na usunięcie Wad,
  - d) za zwłokę w przedłożeniu do zatwierdzenia Programu naprawczego, zestawienia i raportu miesięcznego w wysokości 500 zł polskich za każdy rozpoczęty dzień zwłoki,
  - e) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10 % wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy. Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji do prac dotychczas wykonanych,
  - f) za brak zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - 1000 zł za każde dokonanie przez Zamawiającego bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców,
  - g) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom 500 zł za każdy dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty,
  - h) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 1000 złotych za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt Umowy lub jej zmiany,
  - i) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii Umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 500 złotych za każdą nieprzedłożoną kopię Umowy lub jej zmiany,
  - j) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany Umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie, w wysokości 500 złotych.
  - k) za dopuszczenie do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem Umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi Umową - wysokości 1000 złotych
  - l) za zawinione przerwanie realizacji robót przez Wykonawcę trwające powyżej 14 dni w wysokości 0,05% wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy, za każdy rozpoczęty dzień przerwy w wykonywaniu robót,
  - m) w przypadku naruszenia zobowiązania do ubezpieczenia Wykonawcy i zapłacenia składek zgodnie z pkt 16.1. Umowy a także do okazania Zamawiającemu dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia i opłacenia składek Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 1000 zł, za każde naruszenie,

- n) w przypadku naruszenia zobowiązania do usuwania odpadów zgodnie z pkt 22.4. Umowy a także zobowiązania do przedkładania informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami zgodnie z pkt 22.5. Umowy Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 500 zł polskich, za każde naruszenie,
  - o) w przypadku, gdy czynności zastrzeżone dla Kierownika budowy/robót, będzie wykonywała inna osoba niż zaakceptowana przez Zamawiającego – w wysokości 1000 złotych,
  - p) w przypadku braku zatrudnienia, przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, przy realizacji umowy, osób na umowę o pracę, w sytuacji, gdy wykonywane przez te osoby czynności polegają na wykonywaniu pracy w rozumieniu art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy lub w przypadku nie przedstawienia, na wezwanie Zamawiającego, dowodów potwierdzających zatrudnienie tych osób, w wysokości 500 PLN (pięćset) za każdą niezatrudnioną osobę lub każdy przypadek nie przedstawienia dowodów zatrudnienia; w przypadku gdy okres braku zatrudnienia na umowę o pracę wynosi dłużej niż miesiąc kalendarzowy, kara umowa w wysokości 500 zł jest naliczana za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy braku zatrudnienia jednej osoby,
  - q) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na naradzie koordynacyjnej Kierownika budowy – w wysokości 100 zł za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność,
  - r) w przypadku nie przekazania Inżynierowi Kontraktu w terminie określonym w pkt 7.12 Raportu Miesięcznego – w wysokości 100 zł za każdy dzień zwłoki.
  - s) w przypadku nie przekazania Inżynierowi Kontraktu w wyznaczonym przez Inżyniera terminie poprawionego Raportu Miesięcznego – w wysokości 100 zł za każdy dzień zwłoki.
  - t) w przypadku nie przekazania Zamawiającemu każdego z poszczególnych Dokumentów wymienionych w pkt. 7.11 a)-f) Umowy w terminie określonym w pkt 7.11 Umowy w wysokości po 100 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki za każdy niedostarczony Dokument
  - u) w przypadku nie przekazania Zamawiającemu poprawionego każdego z poszczególnych Dokumentów wymienionych w pkt. 7.11 a)-f) Umowy w terminie określonym w pkt 7.11 Umowy w wysokości po 100 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki za każdy niedostarczony Dokument
  - v) W przypadku nie wykonania w wyznaczonym terminie polecenia Inżyniera Kontraktu w zakresie wykonania obowiązku utrzymania Terenu Budowy zgodnie z punktem 17.5 Umowy, w wysokości 500 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki.
- 36.2. Limit kar umownych, jakich Zamawiający może żądać od Wykonawcy z wszystkich tytułów przewidzianych w niniejszej Umowie, wynosi 20 % wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy.
- 36.3. Jeżeli kara umowna z któregośkolwiek tytułu wymienionego w pkt 36.1. nie pokrywa poniesionej szkody, to Zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu cywilnego.
- 36.4. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne:
- a) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego w wysokości 10 % wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy. Kara nie przysługuje, jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpi z przyczyn, o których mowa w art. 145 ustawy Pzp,
- 36.5. Jeżeli kara umowna z któregośkolwiek tytułu wymienionego w pkt 36.1. nie pokrywa poniesionej szkody, to Zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego, na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu cywilnego.
- 36.6. Kara umowna z tytułu zwłoki przysługuje za każdy rozpoczęty dzień zwłoki i jest wymagalna od dnia następnego po upływie terminu jej zapłaty.
- 36.7. Termin zapłaty kary umownej wynosi 14 dni od dnia skutecznego doręczenia Stronie wezwania do zapłaty. W razie opóźnienia z zapłatą kary umownej Strona uprawniona do otrzymania kary umownej może żądać odsetek ustawowych za każdy dzień opóźnienia
- 36.8. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy.
- 36.9. Kary umowne kumulują się i są naliczane niezależnie od siebie do limitu wg pkt.36.2.
- 36.10. Odstąpienie od umowy nie ma wpływu na możliwość dochodzenia kar umownych naliczonych do dnia odstąpienia.

37. Procedury rozstrzygnięcia sporów

Wszelkie spory wynikające z niniejszej Umowy lub powstające w związku z Umową będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.

Umowa została sporządzona w czterech jednobrzmiących egzemplarzach na ... stronach, po dwa egzemplarze dla każdej ze Stron.

W imieniu i na rzecz Zamawiającego podpisali:

Podpis	Podpis
(imię, nazwisko 1-go przedstawiciela Zamawiającego)	(imię, nazwisko 2-go przedstawiciela Zamawiającego)
(stanowisko)	(stanowisko)
Data:	Data:

W imieniu i na rzecz Wykonawcy podpisali:

Podpis	Podpis
(imię, nazwisko 1- go przedstawiciela Wykonawcy)	(imię, nazwisko 2- go przedstawiciela Wykonawcy)
(stanowisko)	(stanowisko)
Data:	Data:

KARTA GWARANCYJNA (Gwarancja, Jakości)

Do Zamawiającego:

Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie
Ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin

Dotyczy:

"Wykonanie układu bystrze-płoso w korycie rzeki Drawa i rampy dennej w korycie rzeki Suchej"

.....

Uprawnionym z tytułu gwarancji jest:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin

§ 1

Przedmiot i termin gwarancji

1. Niniejsza gwarancja obejmuje Roboty wykonane na podstawie Umowy nr ..... z dnia .....
2. Gwarantem jest Wykonawca (lub każdy z członków konsorcjum na zasadzie solidarnej odpowiedzialności).
3. Gwarant odpowiada wobec Zamawiającego z tytułu niniejszej karty Gwarancyjnej za cały przedmiot Umowy, w tym także za części realizowane przez podwykonawców.
4. Termin gwarancji rozpoczyna się od daty podpisania Protokołu odbioru końcowego robót i trwa 6 lat.
5. Ilekroć w niniejszej Karcie Gwarancyjnej jest mowa o wadzie należy przez to rozumieć wadę fizyczną, o której mowa w art. 556¹ §1 k.c.

§ 2

Obowiązki i uprawnienia stron

1. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek wady w przedmiocie Umowy, Zamawiający jest uprawniony do:
  - a) żądania usunięcia wady przedmiotu Umowy, a w przypadku, gdy dana rzecz wchodząca w zakres przedmiotu Umowy była już dwukrotnie naprawiana do żądania wymiany tej rzeczy na nową, wolną od wad;
  - b) wskazania trybu usunięcia wady/wymiany rzeczy na wolną od wad;
  - c) żądania od Gwaranta odszkodowania (obejmującego zarówno poniesione straty, jak i utracone korzyści), jakiej doznał Zamawiający lub osoby trzecie na skutek wystąpienia wad;
  - d) żądania od Gwaranta kary umownej za nieterminowe przystąpienie do usuwania wad/wymiany rzeczy na wolną od wad w wysokości 500 zł za każdy dzień-zwłoki.
  - e) żądania od Gwaranta kary umownej za zwłokę Wykonawcy w usunięciu Wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi za Wady fizyczne lub gwarancji jakości – w wysokości 0,05 % wynagrodzenia brutto określonego w pkt 27.1.1 Umowy, za wykonany przedmiot odbioru, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki liczony od dnia upływu terminu na usunięcie Wad,.Przy czym Zamawiający może żądać od Gwaranta odszkodowania uzupełniającego gdyby wysokość poniesionej szkody była wyższa niż kara umowna.
2. Ilekroć w dalszych postanowieniach jest mowa o „usunięciu wady” należy przez to rozumieć również wymianę rzeczy wchodzących w zakres przedmiotu Umowy na wolną od wad.

§ 3

Przeglądy gwarancyjne

1. Komisyjne przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są:
  - a) na żądanie Stron w przypadku wystąpienia wad,
  - c) na 30 dni roboczych przed upływem okresu gwarancji jakości
2. Datę, godzinę i miejsce dokonania przeglądu gwarancyjnego wyznacza Zamawiający, zawiadamiając o nim Gwaranta na piśmie, z co najmniej 14 dniowym wyprzedzeniem.
3. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Gwaranta. Nieobecność Gwaranta nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a Zamawiający jest wówczas

zobowiązany przesłać Gwarantowi protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych Wad gwarancyjnych w określonym przez Zamawiającego terminie.

4. Jeżeli Gwarant został prawidłowo zawiadomiony o terminie i miejscu dokonania przeglądu gwarancyjnego, niestawienie się jego przedstawicieli nie będzie wywoływało żadnych ujemnych skutków dla ważności i skuteczności ustaleń dokonanych przez komisję przeglądową.
5. Z każdego przeglądu gwarancyjnego sporządza się szczegółowy Protokół odbioru usunięcia Wad, w co najmniej dwóch egzemplarzach, po jednym dla Zamawiającego i dla Gwaranta. W przypadku nieobecności przedstawicieli Gwaranta, Zamawiający niezwłocznie przesyła Gwarantowi jeden egzemplarz Protokołu Przeglądu.

§ 4

Wezwanie do usunięcia wad

W przypadku ujawnienia wady w czasie innym niż podczas przeglądu gwarancyjnego, Zamawiający niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 28 dni od ujawnienia wady, zawiadomi na piśmie o niej Gwaranta, równocześnie wzywając go do usunięcia ujawnionej wady w odpowiednim trybie;

- 1) Zwykłym, o którym mowa w § 5 ust. 1, lub
- 2) Awaryjnym, o którym mowa w § 5 ust. 3.

§ 5

Tryby usuwania wad

1. Gwarant obowiązany jest przystąpić do usuwania ujawnionej wady w ciągu 2 dni od daty otrzymania wezwania, o którym mowa w § 4 lub daty sporządzenia Protokołu Przeglądu Gwarancyjnego. Termin usuwania wad nie może być dłuższy niż 21 dni od daty przystąpienia do usuwania awarii (tryb zwykły).
2. Usunięcie wad uważa się za skuteczne z chwilą podpisania przez obie Strony Protokołu odbioru usunięcia Wad.
3. W przypadku, kiedy ujawniona wada ogranicza lub uniemożliwia działanie części lub całości przedmiotu Umowy, a także, gdy ujawniona wada może skutkować zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzi, zanieczyszczeniem środowiska, wystąpieniem niepowetowanej szkody dla Zamawiającego lub osób trzecich, jak również w innych przypadkach niecierpiących zwłoki awaria zostanie usunięta przez Wykonawcę w ciągu 48 godzin. Wykonawca zostanie powiadomiony o takiej awarii w ciągu 12 godzin od jej wystąpienia (tryb awaryjny).
4. Strony mogą ustanowić osobne porozumienie o usuwaniu wad w trybie awaryjnym przez służby Użytkownika na koszt Wykonawcy.

§ 6

Komunikacja

1. Wszelka komunikacja pomiędzy stronami wymaga zachowania formy pisemnej.
2. Komunikacja za pomocą telefaksu lub poczty elektronicznej będzie uważana za prowadzoną w formie pisemnej, o ile treść telefaksu zostanie niezwłocznie potwierdzona na piśmie, tj. poprzez nadanie w dniu wysłania telefaksu listu potwierdzającego treść telefaksu lub e-mail. Data otrzymania tak potwierdzonego telefaksu będzie uważana za datę otrzymania pisma.
3. Wszelkie pisma skierowane do Gwaranta należy wysyłać na adres:
.....
4. Wszelkie pisma skierowane do Zamawiającego należy wysyłać na adres:
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin
5. O zmianach w danych teleadresowych, o których mowa w ust. 3 i 4 strony obowiązane są informować się niezwłocznie, nie później niż 7 dni od chwili zaistnienia zmian, pod rygorem uznania wysłania korespondencji pod ostatnio znany adres za skutecznie doręczony
6. Gwarant jest obowiązany w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku o upadłość lub likwidację powiadomić na piśmie o tym fakcie Zamawiającego.

§ 7

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa polskiego, w szczególności kodeksu cywilnego.
2. Wszelkie zmiany niniejszej Karty Gwarancyjnej wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Niniejszą kartę Gwarancyjną sporządzono w czterech egzemplarzach na prawach oryginału, po dwa dla każdej ze stron.

WYKONAWCA:

Podpisano i opatrzone pieczęcią .....

[podpisy osób upoważnionych] .....